

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Diplomová práce

Ekonomický přínos geocachingu pro konkrétní obec

Martina Blašková

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martina Blašková, DiS.

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Ekonomický přínos geocachingu pro konkrétní obce

Název anglicky

Economic benefits of geocaching for specific community

Cíle práce

Cílem diplomové práce je určit ekonomický přínos geocachingu v konkrétních obcích.

Metodika

V teoretické části bude využita deskripce pro charakteristiku obce a její polohy, bude objasněna metodika určení ekonomického přínosu, poté provedena deskripce geocachingu.

V praktické části budou založeny nové geocachingové schránky a bude zjištěn ekonomický přínos pro definovanou oblast.

Schválená literární rešerše v letním semestru 2014/2015, průběžné konzultace teoretické části práce během tohoto semestru.

Schválená praktická část práce v zimním semestru 2015/2016, průběžné konzultace praktické části práce během tohoto semestru.

Schválené závěry práce, odevzdání 2 výtisků práce, 4 kusů výtisků tezí a odevzdání elektronické podoby práce v měsíci březnu 2016.

Harmonogram tvorby práce je závazný. Harmonogram ukazuje minimální požadavky na tvorbu, dřívější realizace výstupů je možná. V případě odložení termínu odevzdání se závazné termíny posouvají.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

ekonomický přínos, turismus, regionální rozvoj, geocaching

Doporučené zdroje informací

- ALHADEFF, David. Microeconomics and Human Behavior: Toward a New Synthesis of Economics and Psychology. University of California Press, 1982. 204 s. ISBN: 0-520-04353-7.
- BRČÁK, Josef; SEKERKA, Bohuslav. Makroekonomie. Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2010. 289 s. ISBN 978-80-7380-245-5.
- HŘEBÍK, František, SEKERKA, Bohuslav. Obecná ekonomie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 218 s. ISBN 978-807-3801-014.
- KLÍMA, Jan. Makroekonomie. 1. vyd. Praha : Alfa Publishing, 2006. ISBN 80-868-5127-3.
- MANKIWI, Gregory. Principles of Macroeconomics. 7. vyd. Stamford: Cengage Learning, 2014, 551 s. ISBN 978-1-285-16591.
- SAMUELSON, Paul Anthony. Ekonomie. Vyd. 2. Praha : Svoboda, 1995. ISBN 80-205-0494-X.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavel Hrdlička, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 29. 10. 2015

doc. Ing. Josef Brčák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 11. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ekonomický přínos geocachingu pro konkrétní obec" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 21. 11. 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Pavlu Hrdličkovi, PhDr. za odborné vedení, podporu a podnětné rady.

Ekonomický přínos geocachingu pro konkrétní obec

Economic benefits of geocaching for specific community

Souhrn

Diplomová práce „Ekonomický přínos geocachingu pro konkrétní obec“ v teoretické části charakterizuje obec Třebenice. Využito je deskripce pro charakteristiku obce a její polohy, publikace zabývající se makroekonomií, je zde objasněna metodika určení ekonomického přínosu a nakonec je provedena deskripce geocachingu. Na základě vytvoření nových geocachingových schránek a dotazníku, který byl zveřejněn po dobu 8 měsíců je zjištěn ekonomický přínos pro obec Třebenice od lidí, kteří přijeli do obce primárně za geocachingem. Na vybraném vzorku 10 lidí za pomoci druhého dotazníku je zjištěn ekonomický přínos od lidí, kteří do obce nepřijeli primárně za geocachingem. Na základě těchto výsledků probíhá vyhodnocení a je zjištěn ekonomický přínos pro obec Třebenice a to prostřednictvím zvláštní formy cestovního ruchu a to geocachingem.

Summary

The thesis "Economic benefits of geocaching for specific community" in the theoretical part describes Třebenice. This part also describes the characteristics of the community and its position, publications dealing with macroeconomics, there is explained the methodology determine the economic benefit and, ultimately, a description of geocaching. Based on the creation of new case and a questionnaire which was published for 8 months, it is detected economic benefits for the Třebenice from the people who came to the village primary for geocaching. On a selected sample of 10 people with a second questionnaire, it is also detected the economic benefits from people in the village, who did not come primarily for geocaching. On the bases of these results are being evaluated and found economic benefits for the Třebenice through the special forms of tourism with assistance geocaching.

Klíčová slova: ekonomický přínos, Geocaching, multiplikační efekt, regionální rozvoj, Třebenice, turismus

Keywords: Economic benefits, Geocaching, Multiplying effect, Regional development, Třebenice, Tourism

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Cíl práce a metodika	5
3	Teoretická východiska	6
3.1	Multiplikátor a jeho efekt	6
3.2	Příjmový multiplikační efekt v cestovním ruchu.....	7
3.3	Kritika multiplikačního efektu cestovního ruchu	10
3.4	Multiplikační efekt zaměstnanosti v cestovním ruchu	11
3.5	Postup při výpočtu ekonomického přínosu geocachingu v určité destinaci	12
4	Základní charakteristika obce a její poloha	15
4.1	Historie obce	19
4.2	Správní členění	21
4.3	Památky a zajímavosti	22
4.4	Dopravní dostupnost	26
4.5	Cestovní ruch	28
4.5.1	Vymezení pojmu cestovní ruch	28
4.5.2	Druhy cestovního ruchu.....	31
4.5.3	Cestovní ruch v obci Třebenice	35
4.6	Ubytovací zařízení	35
4.7	Kultura	36
5	Analytická část.....	37
5.1	Historie geocachingu	37
5.2	Základní pojmy geocachingu.....	37
5.3	Pravidla geocachingu	40
5.4	Typy, velikosti a obsah cache a jejich hledání.....	40
5.5	Účastníci geocachingu	46
5.6	Geocaching v obci Třebenice – nově založené cache.....	47
6	Dotazníkové šetření	51
6.1	Soubor respondentů	51
6.2	Výsledky a jejich interpretace.....	53
7	Ekonomický přínos obce Třebenice z geocachingu	68
7.1	Hodnota multiplikátoru.....	68
7.2	Ekonomický přínos geocachingu v obci Třebenice.....	70
8	Závěr.....	77
9	Seznam použitých zdrojů.....	78
10	Seznam tabulek	82
11	Seznam grafů	82
12	Seznam obrázků.....	83
13	Přílohy.....	84

1 Úvod

Geocaching je atraktivní hrou, určitým druhem sportu, respektive turistiky, při které se využívá GPS zařízení. Tato aktivita prožívá v posledních letech nárůst popularity a stává se stále využívanější a rozšířenější, a to po celém světě. Geocaching je možné přirovnat k modernímu hledání pokladů, dobrodružství, které lidem přináší zábavu, adrenalin či vzrušení z neznámého, z objevení míst či nalezení toho, co jiní lidé nevidí, nevědí o tom.

Podstata hry spočívá v tom, že hráči akceptují výzvy a následně se pouštějí do odhalování, luštění a pátrání tzv. novodobých pokladů, které někdo jiný ukryl na zajímavých a atraktivních místech. Geocaching však není jen o hledání pokladů, ale také o objevování přírodních a kulturních památek a jiných prvků země, o poznávání svého okolí respektive jiných území.

Lze také uvést, že Geocaching je poměrně mladou hrou. Začala se rozvíjet teprve v roce 2000 poté, co vláda Spojených států amerických vypnula úmyslnou degradaci GPS signálu, zvanou selektivní dostupnost. Tento fakt dal podnět k vytvoření hry, jejíž princip spočívá v hledání skrýši pomocí navigace, které jsou rozmístěné kdekoli na světě, obvykle na zajímavých místech nebo při kulturních památkách.

Hráči geocachingu – tzv. geocacheři musí každý svůj nález zaznamenat na webové stránce hry a také do poznámek, které se vždy ve skrýši nacházejí. Geocaching je rozšířen téměř na celém světě, nejvíce však v severní Americe a v Evropě.

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem diplomové práce je určit ekonomický přínos geocachingu v konkrétní obci Třebenice nacházející se v Ústeckém kraji, v blízkosti měst Lovosice a Litoměřice.

V teoretické části bude využita deskripce pro charakteristiku obce a její polohy, budou využity teoretické publikace zabývající se makroekonomií, objasněna bude metodika určení ekonomického přínosu, poté provedena deskripce geocachingu.

V praktické části budou založeny nové geocachingové schránky a bude zjištěn ekonomický přínos pro definovanou oblast. Vytvořen bude vlastní dotazník o celkem 24 otázkách, jehož prostřednictvím bude zjištěno, kolik respondentů navštívilo obec Třebenice v souvislosti s geocachingem a také jaké další pamětihodnosti a jiné instituce. Veškerá data budou zaznamenána do sloupcových a výsečových grafů.

3 Teoretická východiska

Ekonomie cestovního ruchu zkoumá mimo jiné ekonomické efekty cestovního ruchu pomocí multiplikačního efektu. Ekonomové během 19. století rozvíjeli modely multiplikátorů a zkoumali jejich vypovídací schopnost. [3]

3.1 Multiplikátor a jeho efekt

Multiplikátorem se v makroekonomice označuje změna v indukované proměnné připadající na jednotku změny v externí proměnné. Výdajový multiplikátor charakterizuje přírůstek HDP vyvolaný přírůstkem výdajů o jednu peněžní jednotku. Model multiplikátoru v makroekonomické teorii vypracoval Keynes. Jeho model je nejjednodušším vysvětlením, jak změny agregátní poptávky (investic) působí na národní output (důchod spotřebitelů). To vede ke stupňovitému, neustále se snižujícímu řetězci dalších výdajů. Model může být aplikován nejen na investice, ale také na změny ve státních nákupech, ve vývozu a exogenním toku výdajů, a vysvětluje určování produktu v krátkém období. [30]

Model multiplikátoru je jedním ze základních nástrojů neokeynesiánské makroekonomie a jeho role byla stěžejní při vývoji ekonomie a formování hospodářské politiky v 50. letech 20. století. [9] Teorie multiplikátoru byla poprvé vysvětlena Kahnem v době, kdy probíhala Velká hospodářská deprese ve Velké Británii, kdy bylo nutno zdůvodnit programy veřejných prací. Kahn upozornil na multiplikační efekt jednotlivých výdajů v ekonomice, což má za následek vyvolání řetězové reakce výdajů i v jiných oblastech ekonomiky. [3]

Multiplikační efekt ovlivňuje výška změny vládních výdajů, daní, investic, ochota obyvatelstva spotřebovat (určuje ho sklon ke spotřebě a sklon k úsporám). Autoři označují multiplikátor různě. Definují ho jako číslo [30], základní nástroj [9], koeficient, násobitel [3], nebo faktor [21]. Uvedení autoři vysvětlují, že například každé jedno euro určitého výdaje způsobí změnu vyšší než jedno euro v HDP a multiplikátor má hodnotu vyšší než 1. V dílech těchto autorů lze najít shodu při předpokladu analýzy multiplikačního efektu o ploché křivce agregátní nabídky v krátkém období podle Samuelsona [30] a využíváním spotřební funkce a funkce úspor pro určení úrovně ustálením produktu. [9]

Předpokládá se, že se investice zvýší o 100 tisíc eur. Způsobí to zvýšení outputu o 500 tisíc eur. Multiplikátor je 5. Autoři poukazují na výšku hraničního sklonu spotřeby a jejího vlivu na multiplikátor. Z příkladu vyplývá, že u hraničního sklonu spotřeby 2/3 je výška multiplikátoru 3. Skládá se z jedné jednotky počátečních investic a plus dvou jednotek dodatečných výdajů na spotřebu. Hraniční sklon ke spotřebě je možné při výpočtu multiplikátoru nahradit párovým pojmem - hraniční sklon k úsporám „Multiplikátor je vždy převrácenou nebo převrácenou hodnotou hraničního sklonu k úsporám. Rovná se tedy $1 / (1 - MPC)$.“ [30, s. 471]

Někteří autoři hovoří o třech základních fiskálních multiplikátorech, popisujících změnu v reálném produktu při změně výdajů, daní a vládních výdajů k zajištění vyrovnaného státního rozpočtu. Je vysvětlována i podstata daňového multiplikátoru v ekonomii, který vzniká v souvislosti se snížením daní. Ten je menší než výdajový. [3]

Multiplikátor je faktor s jednoduchým vzorcem výpočtu multiplikátoru vládních výdajů: $g = Y / G$, kde g je multiplikátorem vládních výdajů, Y je agregátní poptávka a G znamená vládní výdaje. [1]

Názory domácích i zahraničních autorů se shodují v předpokladu, že multiplikátor je možné aplikovat a má opodstatnění v situaci, pokud se ekonomika nachází pod ustálenou úrovní produktu, kdy jsou v ekonomice nevyužité všechny zdroje. Jinak mohou účinky multiplikátoru způsobit např. růst inflace. Lze předpokládat, že účinky multiplikátoru jsou tím nižší, čím blíže k potenciálu se ekonomika nachází. [30]

3.2 Příjmový multiplikační efekt v cestovním ruchu

Multiplikační efekt cestovního ruchu je důkazem, že cestovní ruch v regionu plní důležitou roli pro jeho rozvoj a hospodářskou úroveň za předpokladu, že využívá zdroje z daného regionu. Pro působení podniků cestovního ruchu v regionu je nezbytností budování ekonomických činností zabezpečujících činnost podniků cestovního ruchu (například stavební výroba, zemědělství, potravinářský průmysl), navazujících na rozvoj cestovního ruchu (například doprava, telekomunikace, výroba a prodej suvenýrů), technickou a sociální infrastrukturu. Poté se může očekávat, že cestovní ruch bude mít značný vliv na rozvoj hospodářství a sociální úroveň země. Cestovní ruch se navíc považuje za významný zdroj tvorby příjmů a hodnoty, má multiplikační efekt na další odvětví. [27]

V případě cestovního ruchu mohou mít výdaje v regionu různé formy, jako spotřeba zboží a služeb návštěvníky v cílovém místě, investice externích zdrojů, vládní spotřeba a export zboží vyplývajících z cestovního ruchu. Výdaje v cestovním ruchu člení Gerty na přímé, nepřímé a indukované. Přímé výdaje jsou výdaje návštěvníků v cestovním ruchu za spotřebované zboží a služby v hotelu, restauraci, zařízeních cestovního ruchu a investice v této oblasti hospodářství. [12]

Nepřímé výdaje jsou například nákupy hoteliérů od místních dodavatelů a jejich nákupy od velkoobchodních dodavatelů v regionu. Indukované výdaje představují příjmy fyzických osob (domácností), které jsou vygenerovány rostoucími spotřebitelskými výdaji v cestovním ruchu. [12]

Ekonomické účinky rozvoje cestovního ruchu jsou rozlišovány na přímé a nepřímé multiplikační faktory, které mají význam v širší sféře jako je cestovní ruch. Uváděny jsou nepřímé efekty cestovního ruchu a multiplikační faktory spojené s obchodně-závazkovými vztahy. [27]

Podle Bakose jsou výdaje návštěvníků v cestovním ruchu prostředky pro region ve formě konečné poptávky, která by se při neexistenci cestovního ruchu neuskutečnila. Výdaje návštěvníků v cestovním ruchu se vyznačují „kaskádovým efektem.“ [2]

Obecné definování multiplikačního efektu v cestovním ruchu vychází z makroekonomické teorie multiplikačního efektu a odborníci v cestovním ruchu ho vysvětlují jako násobící efekt výdajů. Je základním předpokladem při zkoumání multiplikačního efektu. *„Čím více peněz plynoucích z příchodu a pobytu návštěvníků v regionu mění držitele, aby se znovu vydali, tím větší následnou produkci zboží a služeb vyvolávají, což výrazněji ovlivňuje cestovní ruch a posiluje celý region i národní hospodářství. Stálý proud realizace a přeměny kupního fondu z realizace produktu cestovního ruchu na další příjmy, které jsou sekundárními, terciárními výdaji v dalších odvětvích a podnicích navazujících na potřeby tvorby produktu cestovního ruchu v podnicích a organizacích regionu, tvoří násobný účinek, efekt cestovního ruchu regionu.“* [32, s. 7]

Multiplikační efekt je vysvětlován ve tvaru koeficientu s multiplikačním účinkem. Lze jej zkoumat na státní, regionální a podnikové úrovni a je větší než 1. Jeho působením se vytvářejí pracovní příležitosti pro obyvatele, zvyšuje se příjem a příliv deviz a stimulují se kapitálové investice. [27]

Předpokládá se, že nejen investice, ale také spotřební výdaje návštěvníků mají akcelerační účinek a přírůstek spotřeby implikuje další růst spotřebních výdajů. Determinace multiplikačního efektu cestovního ruchu je klíčovým prvkem v ekonomickém prostředí. Cestovní ruch nejenže vytváří pracovní místa v terciárním sektoru, ale podporuje i růst primárního a sekundárního sektoru. [27] Multiplikační efekt znamená přínos pro rozvoj obce jako celku. [45]

V literatuře se uvádí různé druhy multiplikátorů. Nejčastěji se jedná o příjmový multiplikátor, multiplikátor zaměstnanosti, mzdový a investiční multiplikátor. [30] Palatková uvádí i daňový, výrobní multiplikátor a multiplikátor obratu z prodeje. [27] Bakos popisuje také transakční multiplikátor a multiplikátor výstupu, tzn. produkce. [2]

Vanhove zařazuje k multiplikátoru cestovního ruchu i vládní multiplikátor a multiplikátor dovozu. [41] Podle Gertyho a kol., se používá více protichůdných multiplikátorů. Multiplikační efekt tržeb (transakcí) měří dodatečný obchodní obrat vytvořený dalšími jednotkami výdajů návštěvníků v cestovním ruchu. Multiplikátor produktu bere v úvahu změny na účtu zásob v hotelích, restauracích a obchodech z důvodu zvýšení obchodní aktivity. [12]

Teorii multiplikačního efektu v cestovním ruchu aplikoval Clement v 60. letech 20. století. Zkoumal multiplikační efekt každého dolaru vydaného v tichomořských zemích na služby cestovního ruchu. Jeho hodnota se ustálila na 3,48. To znamená, že každý dolar se obrátí v oběhu 3,48krát, pokud vypadne z oběhu dané ekonomiky. [27]

Vanhove dodává, že teoreticky každý příjem cizích státních příslušníků s bydlištěm v daném regionu se při výpočtu multiplikátoru extrahuje od této částky. [41] Palatková popisuje příjmový multiplikátor jako „změnu příjmu z turismu“. [27]

Příjmový multiplikační efekt cestovního ruchu se může vyjádřit dvěma způsoby. Poměrová metoda vyjadřuje přímé a nepřímé (sekundární) příjmy vytvořené na jednotku přímého příjmu. Normální metoda sleduje celkový příjem generovaný ve zkoumané oblasti na jednotku nárůstu konečné poptávky vytvořené v dané oblasti. [12]

Pro výpočet multiplikátorů existují dva vztahy a nazývají se jako typ I a typ II, resp. typ III. Jde o podíl součtu přímé a nepřímé proměnné na přímé proměnné. Typ II popisuje vztah celkové proměnné, tzn. součet přímé, nepřímé a indukované proměnné, na přímé proměnné. [34]

Vanhove vysvětluje tzv. ortodoxní a neortodoxní způsoby pro výpočet multiplikátorů. Při neortodoxních multiplikačních efektech se ve jmenovateli používá změna v jednotce výdajů. Ortodoxní multiplikátory poskytují představu o míře vnitřních vazeb v ekonomice regionu. Důraz by měl být kladen na dva typy neortodoxních multiplikátorů, které mají větší praktickou hodnotu a smysl. [41]

Bakos vysvětluje tři základní modely, které se liší stupněm složitosti a objemem proměnných. Patří mezi ně základní model, keynesiánský model a model vstupů a výstupů (model input-output). Základní model je nejjednodušším a kvůli svým předpokladům se nejméně používá v praxi. [2]

Keynesiánský model identifikuje zdroje příjmů a zaměstnanosti. Jsou generovány v návazných cyklech a jejich objem se v každém dalším cyklu zmenšuje z důvodu ekonomických úniků. Třetí model vychází z keynesiánského a z rozdělení ekonomiky na sektory. Pomocí matice se vyjádří vztahy mezi nimi. Model je velmi detailní, sleduje efekty výdajů návštěvníků v cestovním ruchu. Při zkoumání multiplikačního efektu byl vytvořen např. ad-hoc model. [41]

3.3 Kritika multiplikačního efektu cestovního ruchu

Výzkum multiplikačního efektu v cestovním ruchu má několik omezení a limitů. Gerty uvádí 7 omezení. Prvním je nedostatek dat. Analýza multiplikátoru vyžaduje detailní databázi. Obecně, menší území výzkumu pravděpodobně nemají data v požadované formě. Situace je znásobena skutečností, že cestovní ruch je multiprodukčním sektorem, který pokrývá široký rozsah sektorů ekonomiky. Druhé omezení se týká předpokladů a ohraničení. Sofistikovanější modely by odstranily některé z těchto omezení. Třetím je existence překážek v nabídce. Většina studií multiplikátoru předpokládá elastickou nabídku v celé ekonomice. Zvýšení produktu potřebné k uspokojení rostoucí poptávky v cestovním ruchu bude uspokojovat nákupy ze stejných zdrojů. To není možné z důvodu technického omezení. [6]

Použití homogenních spotřebních funkcí je čtvrtým omezením. Hodně multiplikačních modelů předpokládá, že rostoucí příjmy domácností se použijí na tytéž spotřební statky jako předtím. Z praxe je zřejmé, že zvyšování příjmů změní preference spotřebitelů při nákupech zboží a služeb. Pátým omezením je zvyšování poptávky. Může vést ke zvyšování ceny domácí produkce, která může být následně nahrazena importem. Dalším

omezením je rychlost transakcí v rámci hospodářství a posledním sedmým omezením je citlivost koeficientu na změny spotřebních výdajů v cestovním ruchu. [6]

Podle Stynesa by se při zkoumání multiplikátoru měla brát v úvahu pouze marže na dovážené zboží zakoupené v prodejnách. Pokud se odečtou produkční ceny všech importovaných zboží od výdajů návštěvníků, lze mluvit o regionální konečné poptávce. Obecně platí, že pouze 60 – 70 % ze spotřebních výdajů návštěvníků se jeví jako konečná poptávka v daném regionu. [34]

Multiplikátor se kritizuje pro nezbytnost porovnávat jeho hodnoty v rámci rozličných odvětví a sektorů. Při analýze multiplikátoru cestovního ruchu je definováno několik možných faktorů, které ovlivňují jeho výšku. Největší přímý vliv mají takzvané úniky z ekonomiky. Příkladem mohou být platby za importované zboží a služby produkované v zahraničí; přesun příjmů ven ze sledovaného území, například zahraničními zaměstnanci; přímé a nepřímé daně, které nejsou použity ve sledovaném území a úspora příjmů zaměstnanců v daném území, resp. nízký sklon ke spotřebě. [6]

Velikost multiplikátoru cestovního ruchu v regionu závisí na intenzitě propojení odvětví, objemu prvotně vynaložených výdajů a od sortimentu zboží a služeb. Úniky jsou i neviditelný import, platby do zahraničí, marketingové aktivity mimo daného území a výcvik personálu v zahraničí. Stát působením fiskální politiky snižuje nejen výdaje v cestovním ruchu, ale snižuje i multiplikační efekt cestovního ruchu. [27]

3.4 Multiplikační efekt zaměstnanosti v cestovním ruchu

Multiplikátor zaměstnanosti lze vyjádřit dvěma způsoby. Jako poměr přímého a sekundárního pracovního místa vytvořeného dalšími jednotkami výdajů v cestovním ruchu k přímé zaměstnanosti. Druhý způsob hovoří o vytvořených pracovních místech v cestovním ruchu na jednotku výdajů návštěvníky v cestovním ruchu. [6]

Problémy při přesném určení počtu pracovních míst v cestovním ruchu vyplývají mimo jiné ze skutečnosti, že k pracovním místům vyvolaným cestovním ruchem nepatří jen místa v hotelnictví a pohostinství. Patří k nim řada dalších v jiných odvětvích hospodářství. Jejich existenci bezprostředně nebo zprostředkovaně podporuje cestovní ruch. Při efektu zaměstnanosti jde v cestovním ruchu o přímé a nepřímé důsledky. Jeho kvantitativní efekt se nemusí projevit zvýšením počtu pracovních míst, ale zvýšením úrovně příjmů. [27]

Multiplikátor zaměstnanosti je vyjádřený pomocí rostoucí spotřeby z využívání služeb cestovního ruchu. Kvantita pracovních míst nepřímo závisí na rozsahu sektoru, integrace diverzifikace. Ovlivňují ji i velikost a kvalita poskytovaných služeb, s čímž souvisí i dovoz práce. A právě dovoz práce je jedním z faktorů úniku a tím snižováním hodnoty multiplikátoru. [2]

Vaňhová využívá při definování multiplikačního efektu zaměstnanosti přímou a nepřímou zaměstnanost ve vztahu k výdajům návštěvníků. Cestovní ruch je charakteristický prací na částečný úvazek. Vyžaduje si to změnu při výpočtu na plný úvazek. Cestovní ruch plní významnou roli při udržování stávajících a tvorbě nových pracovních míst, je motivem pro domácí obyvatelstvo, aby neodcházelo za prací do jiných regionů. [41]

Multiplikátor zaměstnanosti měří poměr přímé a nepřímé zaměstnanosti k přímé zaměstnanosti. Lze ji sledovat i ve vztahu k počtu pracovních míst, které byly vytvořeny dodatečnými výdaji na cestovní ruch. [27]

V cestovním ruchu mají na tvorbě pracovních míst podstatnou zásluhu hotely a restaurace. Vlivem multiplikačního efektu cestovního ruchu vytvoří každé pracovní místo v cestovním ruchu 1,5 - 2 pracovní místa v návazných odvětvích. [41]

Multiplikátor zaměstnanosti poukazuje na účinky v počtu disponibilních pracovních míst, které jsou podporovány a závislé na určité výše výdajů. Existují možné způsoby měření nepřímé zaměstnanosti. První způsob je možnost měřit pomocí hodnotových ukazatelů - tržeb a nákladů. Druhý způsob je použití multiplikátoru zaměstnanosti v cestovním ruchu. Určí, kolik pracovních míst v návazných odvětvích vytvoří spotřební výdaj. Pokud se spotřeba návštěvníka zvýší o jednotku, zvýší se produkt podniku cestovního ruchu. Vyvolá to zvýšení nákladů na zajištění produktu. To se projeví v jiném odvětví jako nové pracovní místo, případně jako vyšší odměna za pracovní dobu. [41]

3.5 Postup při výpočtu ekonomického přínosu geocachingu v určité destinaci

Podle Coopera a Fletchera by se měl rozlišovat ekonomický vliv (ekonomický přínos), který se spojuje s výdaji návštěvníků a přínos, který navazuje na rozvoj cestovního ruchu.

To se musí mezi sebou vzájemně rozlišovat, neboť to s sebou nese odlišné metodologické postupy. [4]

Při analýze ekonomického přínosu je nutné sledovat výdaje jednotlivých návštěvníků, neboť to s sebou přináší multiplikační efekt do ekonomiky určité destinace. Tento efekt je vyvolán tím, že účastník cestovního ruchu spotřebovává výdaje v určitém zařízení cestovního ruchu. Zde totiž utrácí své peníze. [34]

Ekonomický přínos cestovního ruchu se dle odborné literatury vyjadřuje prostřednictvím následující rovnice, kdy je zapotřebí mít k dispozici tyto údaje:

- počet návštěvníků, kteří danou destinaci navštíví,
- průměrné výdaje spojené s návštěvou jednoho návštěvníka,
- multiplikátor. [4] [34]

Rovnice má následující tvar:

- Ekonomický přínos = počet návštěvníků * průměrné výdaje na jednoho návštěvníka * vypočtený multiplikátor.

Existuje několik metod, jakými lze vypočítat hodnotu multiplikátoru. Uvažovány mohou být tyto:

- teorie expertní báze,
- Keynesův multiplikátor,
- ad hoc modely,
- input-output model,
- matice sociálního účetnictví (SAM). [34]

Ukazuje se, že pro oblast cestovního ruchu, a tedy i pro tento případ diplomové práce, je vhodné využít multiplikátor příjmový multiplikátor. Ten se také považuje za jeden z nejčastěji využívaných v praxi. Vanhove podotýká, že při jeho výpočtu lze postupovat dvěma způsoby, přičemž se rozlišují tyto dva typy příjmových multiplikátorů: [41]

- Právý příjmový multiplikátor:

$$\text{Multiplikátor} = \frac{(\text{Přímé} + \text{nepřímé příjmy})}{\text{Přímé příjmy}}$$

- Nepravý příjmový multiplikátor:

$$\text{Multiplikátor} = \frac{(\text{Přímé} + \text{nepřímé} + \text{indukované příjmy})}{\text{Změna v agregátní poptávce}}$$

Zdroj: [41]

Podle Vanhove [41] je vhodnější využít nepravých – neortodoxních multiplikátorů, neboť ty mají větší a širší možnosti využití, a to zejména typ I. Pro účely diplomové práce (bude využit typ I pravého příjmového multiplikátoru) je nutno mít k dispozici veškeré příjmy, které v obci Třebenice vydávají turisté v rámci geocachingu.

Vanhove také podotýká, že jako první se nejčastěji používá multiplikátoru produkce, jehož vzorec je následující:

$$\text{Multiplikátor} = \frac{(\text{Přímé} + \text{nepřímé efekty produkce})}{\text{Přímé efekty produkce}}$$

Zdroj: [41]

4 Základní charakteristika obce a její poloha

V minulosti došlo k zásadní reorganizaci v systému územní samosprávy, v jejímž důsledku se změnila její struktura. Zatímco do roku 2000 se z hlediska výkonu veřejné správy Česká republika členila na jednotlivé okresy, ty pak účinností nového zákona přešly pod správu krajů, kterých se v současnosti nachází celkem 14, a to dle zákona o krajském zřízení. [19]

Rok 2000 lze považovat za významný milník, kdy vzniknul systém dvojúrovňové územní samosprávy, jež je reprezentována obcemi a kraji. Kraje jako vyšší územně samosprávné celky byly vytvořeny na základě přijetí ústavního zákona č. 347/1997, o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. V původním znění však ještě figurovaly kraje Budějovický, Jihlavský, Brněnský a Ostravský, u nichž ke změně označení došlo až později. [40]

Podle Provazníkové je dále nutno upozornit na to, že v případě územní samosprávy zde neexistuje hierarchická struktura. Tím je myšleno nadřízenost a podřízenost jednotlivých územních celků. To totiž vychází z toho, že každý z nich disponuje samostatnými kompetencemi, do kterých nemá právo jiný územní celek zasahovat. *„Vymezení rozsahu samostatné působnosti je dáno v základních principech ústavou, jejich přesná specifikace musí být vymezena zvláštním zákonem. Dle ústavy platí, že zastupitelstva mohou rozhodovat v oblasti samosprávy, přičemž obecní zastupitelstva rozhodují všude, pokud se nejedná o záležitosti, které zákon svěřil zastupitelstvům krajů.“* [28, s. 28]

Káňa se zmiňuje také o tom, že každý samosprávný územní celek, tj. kraj a obec, jsou vytvořeny na základě specifikovaných potřeb veřejného a společenského zájmu. Právě s ohledem na tuto zásadu má každý z nich právo řídit podle svého nejlepšího zájmu a přesvědčení ty záležitosti, které se dotýkají obyvatel, jež na území daného celku žijí. Je tak patrné, že žádný celek se nesmí vměšovat do záležitostí jiného celku. Ačkoliv se obce a kraje řídí svými vlastními vyhláškami a nařízeními, lze najít i určité společné vlastnosti:

- územní samosprávné celky mají podobnou historii i společenský vývoj,

- disponují podobnou občanskou sounáležitostí, a to včetně územní a geografické soudržnosti,
- všechny celky se snaží zabezpečit potřeby svých občanů, prostřednictvím vlastního výkonu veřejné správy je zajišťována jejich ochrana,
- všechny celky jsou jak po stránce ekonomické, tak po stránce hospodářské zcela samostatné,
- každý ze samosprávných územních celků si vytváří vlastní právní normy, kterými se musí jejich občané řídit. [20]

S ohledem na dosud uvedené je tedy patrné, že obec má v systému územní samosprávy své nezastupitelné místo, a to vyplývá mimo jiné také z právní úpravy České republiky. Jak je zakotveno v ustanovení § 1 obecního zřízení (zákona o obcích), obec představuje samosprávné společenství občanů. Jedná se de facto o určitý územní celek, který je vymezován příslušnými hranicemi území dané obce. V návaznosti na § 2 odst. 1 zákona o obcích je obec v podobném postavení, jako je tomu u krajů. Je zde totiž dáno, že obec představuje *„veřejnoprávní korporaci, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.“* [42]

Vzhledem k takto pojatému postavení obce v systému územní samosprávy je pak nutné se zmínit o její působnosti, která je jak samostatná, tak i přenesená. O dalších podmínkách působnosti obce se zmiňuje zákon o obcích, konkrétně § 35 odst. 1: *„do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.“* [42]

Kromě toho může obec spravovat také záležitosti v tzv. přenesené působnosti, které jsou podle § odst. 1 zákona o obcích vymezeny v základním rozsahu svěřené obce, což tak činí orgány obce, v rozsahu pověřeného obecního úřadu, což je tímto úřadem realizováno. [42]

V zákoně o obcích je dáno (§ 1 a § 2), že se obec považuje *„za základní územní samosprávné společenství občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních*

vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.“ [42]

Jak je zakotveno v ustanovení § 3 zákona o obcích, lze je dále členit do několika dalších podskupin:

- na město, jestliže počet obyvatel překročí hranici 3.000, avšak jen pokud je tak na návrh obce stanoveno předsedou Poslanecké sněmovny po vyjádření souhlasu vlády,
- na městys, jestliže je tak schváleno předsedou Poslanecké sněmovny v závislosti na souhlasu vlády a po návrhu obce,
- obce se mohou také sloučit, a to dle § 3 odst. 6, musí tak dojít k minimálnímu sloučení dvou obcí, pak užívají označení města (ovšem za podmínky, že je alespoň jedna obec městem), je-li jedna ze sloučených obcí městysem (avšak žádná městem), užívají názvu městys,
- na základě § 4 zákona o obcích se také rozlišují statutární města, k nim se řadí: *„Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov.“ [42]*

Zcela specifické postavení má hlavní město Praha, jejíž postavení v rámci obcí a krajů ČR není vymezeno ani v zákoně o obcích, ani v zákonech o krajích, ale v samostatném zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Prahu spravuje její zastupitelstvo. Přestože jej lze chápat jako statutární město, formálně jím není. [43]

Obec si s ohledem na projevy práva na samostatnost může také sama určit složení jednotlivých orgánů, které jsou dány zákonnou úpravou. V zákoně o obcích jsou stanoveny její orgány, k nimž se konkrétně řadí tyto (jejich oficiální názvy dle příslušného zákona):

- zastupitelstvo obce,

- rada,
- starosta,
- obecní úřad. K dalším se řadí také obecní policie a zvláštní orgány obce včetně komise, ta však vykonává svou činnost na základě přenesené působnosti jen v některých věcech. Pověření k tomu musí získat od starosty obce. Může se např. jednat o komisi přestupkovou, jejímž úkolem je projednávat přestupky občanů v obci. [42]

V zákoně o obcích je dále zakotveno, že je přenesená působnost obce ve věcech stanovených zvláštními zákony vykonávána orgány obce k tomu určenými (v základním rozsahu svěřeném obci), dále pověřeným obecním úřadem a obecním úřadem obce s rozšířenou působností. [18]

Jak bylo výše zmíněno, k jednomu z důležitých orgánů obce patří její zastupitelstvo. V zákoně o obcích je definován celkový počet zastupitelů v tomto orgánu. Rozlišujícím kritériem je počet obyvatel v dané obci:

- obec s velikostí do 500 obyvatel – zastupitelstvo musí mít 5 - 15 členů,
- obec s velikostí od 500 do 3.000 obyvatel – zastupitelstvo musí mít 7 - 15 členů,
- obec s velikostí od 3.000 do 10.000 obyvatel – zastupitelstvo musí mít 11 - 25 členů,
- obec s velikostí od 10.000 do 50.000 obyvatel – zastupitelstvo musí mít 15 - 35 členů,
- obec s velikostí od 50.000 do 150.000 obyvatel – zastupitelstvo musí mít 25 - 45 členů,
- obec s velikostí nad 150.000 obyvatel – zastupitelstvo má 35 - 55 členů. [5]

V § 84 odst. 1 a odst. 2 je dáno, že obecní zastupitelstvo má kompetenci samostatné působnosti dle § 35 odst. 1. Jedná se tedy o spravování těch záležitostí, „*kteřé jsou v zájmu*

obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.“ [42]

V zákoně je tedy zakotveno, mimo jiné, že zastupitelstvo má právo schvalovat program a rozpočet dané obce, může zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy, vydávat obecně závazné vyhlášky apod. [42]

V ustanovení § 99 až § 102a obecního zřízení jsou definovány funkce a povinnosti, kterými je vybavena rada jako jeden ze základních orgánů obce. § 99 tohoto zákona vymezuje radu obce jako její výkonný orgán, který působí v samostatné působnosti obce. Ze své podstaty je podřízený obecnímu zastupitelstvu. Proto také na čem se usnese rada, musí být postoupeno zastupitelstvu a toto musí být jím schváleno. Rada může v přenesené působnosti rozhodovat jen za situace, že je tak stanoveno příslušným zákonem. [42]

V příslušné právní úpravě zákona o obcích je zakotveno ustanovení, že nemusí být rada obce zvolena jako jeden z jejích orgánů. Jedná se o situaci, kdy pravomoci rady převezme starosta, pokud zákon nestanoví jinak. Za běžných okolností tvoří radu podle § 99 odst. 3 zákona o obcích:

- starosta,
- místostarosta, příp. další místostarostové,
- členové rady, kteří jsou voleni ze členů, kteří jsou součástí obecního zastupitelstva. Členů rady by mělo být minimálně 5, avšak nejvíce 11, musí se jednat o jejich lichý počet, avšak zároveň by tento počet neměl přesáhnout třetinu všech členů, kteří tvoří obecní zastupitelstvo. Za situace, že je obecní zastupitelstvo tvořeno 15 a méně členy, není rada obce volena. [42]

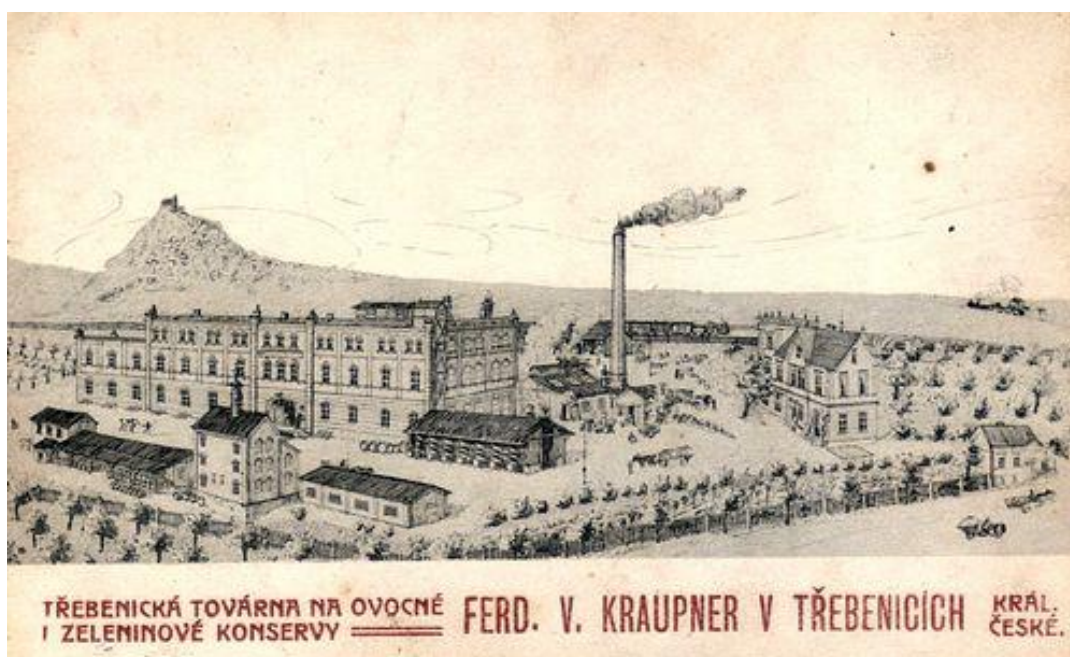
4.1 Historie obce

Třebenice představují malou obec, která se nachází v blízkosti města Litoměřice a v současnosti zde žije přibližně 1 700 obyvatel. S touto obcí se zároveň pojí dlouholetá historie. Ta je spjata s mohutným skaliskem Košťálova, jehož součástí je na vrcholu hrad. Obyvatelé v dávných dobách se domnívali, že jeho silueta připomínajícího ležícího lva

je znakem českého hrdinství a patriotismu. Vzhledem ke své poloze se zde již v minulosti rozvíjelo především zemědělství, později také vinařství a ovocnářství. [15]

Přestože v obci dnes nepůsobí žádný průmyslový podnik, v minulosti tomu bylo jinak, neboť zde fungovalo průmyslové zpracování místních produktů (česká továrna na zpracování ovoce, která své výrobky vyvážela do celé Evropy, viz Obrázek č. 1). První známky o obci přicházely již v průběhu 13. století, a to v návaznosti na založení hradu Košťál. V písemné podobě se první zmínka o Třebenicích datuje z roku 1227. Za jejího původního vlastníka se považuje panovník. Ovšem dle pozdějších archeologických nálezů je zřejmé, že obec byla osídlena ještě dříve, přičemž měla tržní charakter. Od roku 1299 se obec považovala za trhové městečko, přičemž měla podobu spojovacího místa mezi většími městy Litoměřice a Bílina. [15]

Obrázek č. 1: Třebenice v minulosti

Zdroj: [14]

Na konci 13. století bylo v obci Třebenice zřízeno děkanství, které mělo stejnojmenný vikariát. Pod něj spadalo 29 far v blízkém okolí. Vzhledem k tomu, že obec měla příznivou polohu a rozvíjel se zde obchod a řemesla, rostl s tím zároveň i význam samotné obce. Rozvíjelo se také vinařství. V roce 1423 byla vydána panovnická listina. Na jejím základě

se obec Třebenice stala samosprávnou – fungovalo zde celkem 12 konšelů, přičemž obec měla právo využívat městský znak a pečeť. [15]

Z hlediska historie obce se za významnou událost považuje rok 1433, kdy došlo k založení česky vedených městských knih a následně o dva roky později získal své stanoveny i cech krejčích. V roce 1454 potvrdil výsady obce král Ladislav příslušnou listinou. Jak je dále uváděno, město až do roku 1782 s určitými přestávkami patřilo klášteru sv. Jiřího. Postupem času se snižoval význam samotné obce, a to především v návaznosti na přijetí josefínských reforem. To proto, že obec ztratila řadu významných pravomocí – přesunuty byly do Lovosic. Ztráta výsadního postavení byla způsobena i vyhořením města a několika morovými epidemiemi. [15]

4.2 Správní členění

Třebenice se považují spolu s jednotlivými místními částmi za starobylé město, které se nachází na úpatí krajiny Českého středohoří, jež je rozloženo v mělkém údolí potoka Modly. Obec obklopuje řada vrchů. Obec se člení do několika částí, a to na celkem 9:

- Třebenice,
- Kocourov,
- Kololeč,
- Lhota,
- Lipá,
- Medvědice,
- Mrsklesy,
- Sutom,
- Teplá. [25]

4.3 Památky a zajímavosti

Přímo v samotné obci Třebenice se nachází několik významných historických památek, taktéž i v jejím okolí. Obec je však známá z hlediska turistických tras, neboť přímo obcí prochází červená turisticky značená trasa. V přímé blízkosti obce lze nalézt také řadu hradů a zřícenin, což z obce činí důležité centrum cestovního ruchu.

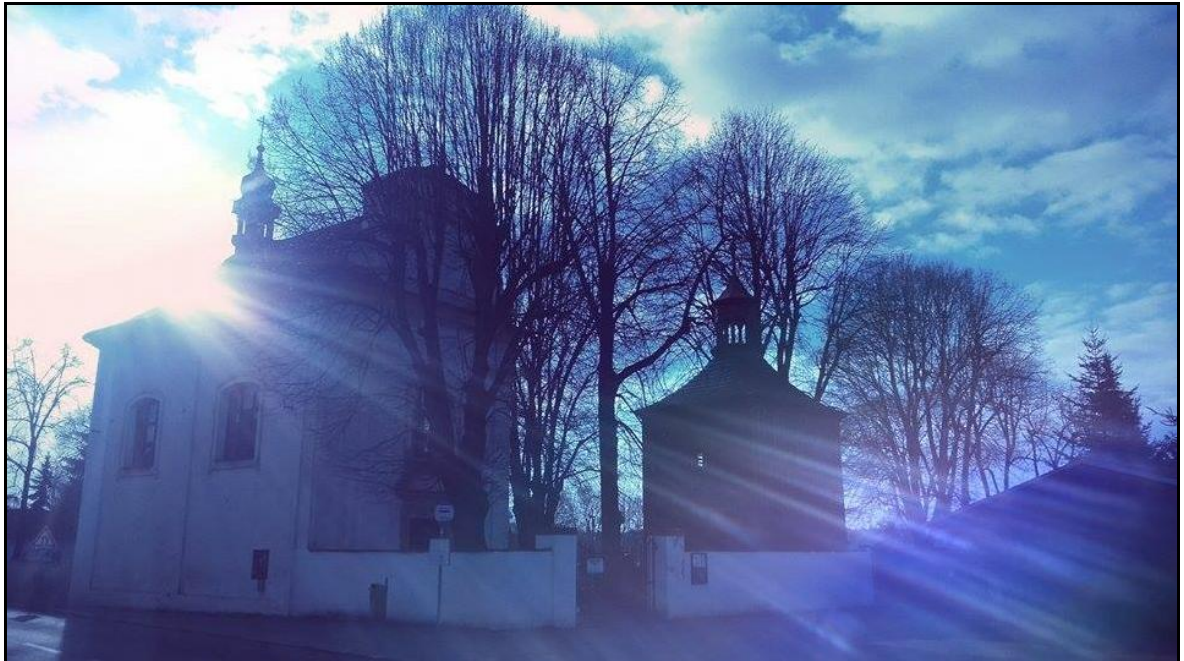
Za jednu z nejvýraznějších památek na území města se považuje umělecké dílo – kancionál (graduál) „českého literátského třebenického kúru, jež byl pořizen v letech 1574 až 1578, a to pro potřeby sdružení kostelních zpěváků. Autorem kancionálu byl Matouš Ornys z Lindperka, zemský měřič a geometr, jehož heslo "Tvrdé trpělivostí lámu" a znak se v knize nalézají. Kancionál je 66 cm dlouhý, 46 cm široký, 22 cm vysoký a váží 37 kg. Desky jsou potaženy kůží, která je zdobena reliéfy svatých a arabeskami. Kování a spony jsou skvostně tepaná práce z mosazi. Pergamenových listů je 490, obrazů 29. Textovou část tvoří písně a žalmy na všechny svátky a církevní slavnosti v roce.“ [38]

Přímo v centru obce lze nalézt i drobné pomníky k úctě padlých vojáků či obětí holocaustu. Dle dostupných zdrojů se jedná o pomník padlým legionářům, padlým ve válce a třebenickým obětím holocaustu. [37]

V samotném okolí obce se nacházejí také četné červené polodrahokamy granáty. V obci se proto nalézá Muzeum českého granátu, a to v budově bývalého evangelického kostela. Zde mohou návštěvníci obdivovat šperky s granáty. [38] Muzeum je provozováno obcí Třebenice. Vzhledem k expozicím k muzeu se řadí k jednomu z nejnavštěvovanějších ze všech regionálních muzeí, přičemž více než jedna třetina návštěvníků je tvořena zahraničními turisty, především z Německa, Kanady, Japonska, Nového Zélandu i jiných zemí. [33]

Z dalších památek lze vyzdvihnout starý třebenický hřbitov a Zvon Mistra Brikcího z Cinperka. První uváděná památka je zapsána v seznamu kulturních památek pod číslem 2371, přičemž se k němu řadí hřbitovní kaple, dřevěná zvonice, zvon Brixího, pamětní kříž a ohradní zeď s branou. Celý areál se nachází přímo v centru obce Třebenice. Výhodou je těsná blízkost s Muzeem českého granátu. [33]

Obrázek č. 2: Starý třebenický hřbitov

Zdroj: vlastní zpracování

Další zajímavostí je vrch Košťál, který se tyčí nad obcí, je dostupný pouze pěšky a nabízí turistům výhled na okolí. Jeho součástí je také zřícenina Košťálov. [38] Tato turistická zajímavost se nachází přibližně 3 km od městského úřadu v Třebenicích, jež je dostupná po červené turisticky značené trase. Převýšení činí 255 m. n. m.

Jak uvádějí další zdroje, zřícenina je pozůstatkem gotického hradu Košťál pocházejícího ze 14. století. Založili jej Valdštejnové přibližně kolem roku 1361. Na severní a jižní straně byl hrad chráněn řadou příkopů a valů. Do dneška se však dochovaly pouze základové zdi. Na jižní straně hradu se nacházela věž. Dle historických analů byl však hrad opuštěn již na počátku 16. století. [44]

Obrázek č. 3: Zříceniny hradu Košťálov

Zdroj: vlastní zpracování

Na seznamu kulturních nemovitých památek z databáze Národního památkového ústavu se nachází přímo v obci Třebenice následující zajímavosti:

- socha sv. Jana Nepomuckého,
- pomník – pamětní sloup,
- kostel Narození Panny Marie,
- socha sv. Antonína,
- sloup se sochou P. Marie,
- kašna,
- fara,

- venkovská usedlost. [6]

Za poměrně významné lze navíc považovat fakt, že se obec Třebenice nachází v Českém středohoří, kde se v jejím okolí nachází řada dalších historických či přírodních pamětihodností. Jak dále uvádí cestopisný zdroj, proto se Třebenice považují za důležité centrum turistiky – jednodenních či půldenních výletů. [38]

Na základě seznámení se s příslušnou mapou obce a blízkého či vzdálenějšího okolí mohou turisté dále navštívit (v závorce uvedena vzdálenost od městského úřadu v Třebenicích, který je považován za výchozí bod):

- židovský hřbitov Třebívlice (6 km),
- zámek Třebívlice a další památky (cca 8 km),
- zámek Dlažkovice (cca 2,5 km),
- pozůstatky hradu Blešno (13 km),
- zřícenina hradu Oltářík – Hrádek (cca 10 km),
- hradiště Vratislav (6 km),
- zřícenina hradu Skalka (cca 5,5 km),
- zámek Skalka (5 km),
- Sutomský vrch (5 km),
- Holý vrch (4 km),
- zámek Pnětluky (4,5 km),
- zřícenina hradu Hazmburk (cca 7 km),
- hora Milešovka (16 km),
- zřícenina Kostomlaty (20 km),
- zřícenina hradu Ostrý (cca 11 km),
- zámek Milešov (13 km),
- hora Říp (35 km),

- město Lovosice (7 km),
- Město Litoměřice (15 km),
- Terezín – památník Malá pevnost, židovský hřbitov, Muzeum ghetta aj. (15 km),
- Město Ústí nad Labem (30 km),
- přírodní rezervace Kalvárie (10 km),
- Porta Bohemica – Česká brána – turistická trasa (16 km),
- vyhlídkové místo Boreč (7 km),
- zřícenina hradu Oparno (11 km),
- Lovoš (10 km) aj.

4.4 Dopravní dostupnost

Jak již bylo dříve zmíněno, obec má příznivou a strategickou polohu v severních Čechách, a proto se nachází na řadě dostupných cest, ať již se jedná o silniční či železniční dopravu.

Přibližně 700 m od městského úřadu směrem na sever se nachází zastávka železniční dopravy Třebenice město, přibližně 1 km jihovýchodně od města se nachází železniční zastávka Třebenice. Jedná se o tzv. Švestkovou dráhu, která spojuje města Most a Lovosice. Jedná se o typickou lokální dráhu, která byla zprovozněna v roce 1898, avšak Ústecký kraj ji v roce 2007 zrušil. Obce, které byly železniční dopravou tímto způsobem obsluhovány, se s tímto stavem nechtěli smířit, a proto ji dotují obce ze svého. V provozu je železniční doprava především v období turistické sezóny, či v určitých obdobích, kdy lze očekávat vyšší přísun turistů. Celkově tato dráha zahrnuje 44 km (Obrázek č. 4). [35]

Obrázek č. 4: Železniční doprava do obce Třebenice

Zdroj: [35]

Odtud je tak přes město Most přímá návaznost do hlavního města Prahy. Vlaky Českých drah provozují přímou železniční linku Praha – Most (rychlíky), a to každé dvě hodiny ve všedních dnech (celkem 8 spojů za den).

Co se týče autobusové dopravy, nalézá se na území obce Třebenice celkem tři zastávky autobusové dopravy, a to: Třebenice Kololeč rozc., Třebenice nám. a Třebenice váha. Těmito spoji je zajišťována doprava do obcí a měst:

- Mlékojedy,
- Libčeves,
- Lovosice,
- Most.

Obec Třebenice má přímé napojení skrze silnici druhé třídy II/237 (která spojuje obce Třebíz až Jenčice) na silnici první třídy I/15, která vede z Mostu do Lovosic. Zahrnuje trasu v délce 31 km. V Lovosicích je možno se dále napojit na dálnici D8, která vede až do hlavního města Prahy (celkem 66 km). Osobním automobilem se tak mohou turisté dostat z Prahy do Třebenic během 45 minut (cca 70 km). Zároveň to z Třebenic činí důležité centrum i pro turisty ze zahraničí, kdy mohou v Praze využít mezinárodního letiště.

Z výše uvedeného je tedy patrné, že obec má velmi dobrou dopravní dostupnost, což je jednou z jejích hlavních stránek, a to má také vliv na rozvíjející se cestovní ruch v této oblasti.

4.5 Cestovní ruch

V dnešní době je cestovní ruch ve společnosti neodmyslitelnou součástí života a je významným prostředkem uspokojování potřeb lidí. *„Cestovní ruch, pokud jde o jeho původní význam, lze považovat za jiný výraz pro cestování. Cestovní ruch je spojován s využitím volného času, poznáváním a rekreací. Zahrnuje aktivity osob, které cestují a pobývají v místech mimo jejich obvyklé prostředí (bydliště) po dobu nepřesahující jeden rok. V převážné většině případů za účelem vyplnění volného času. Všeobecnými rysy cestovního ruchu jsou: změna místa, dočasnost pobytu, nevýdělečná činnost v navštívené zemi.“* [8, s. 12]

Najít z hlediska praxe i teorie přesnou a zároveň i jednotnou definici pojmu cestovní ruch není vůbec snadnou a jednoduchou záležitostí. Je to dáno složitostí samotného procesu, navíc se cestovní ruch pojí s pojmy, jako cestování a volný čas. Jak bude uvedeno dále, řada autorů přichází s odlišnými definicemi cestovního ruchu, a to z hlediska toho, z jakého pohledu je na cestovní ruch nahlíženo.

4.5.1 Vymezení pojmu cestovní ruch

Tak jak se měnily zeměpisné cíle cestovatelů, postupně se změnila i definice cestovního ruchu. V první polovině 19. století se pojmem cestovní ruch rozumí nějaký výlet nebo cesta na atraktivní místa, ale také všechny obchodní cesty či migrace s vědeckým, jakož i požitkovým cílem.

„Cestovní ruch se dá obecně pokládat za socioekonomický i prostorový jev, který je objektem zájmu různých věd, jako například ekonomie, sociologie, geografie, medicíny, psychologie, pedagogiky či urbanismu. Proto i z pohledu výzkumu cestovního ruchu se použije interdisciplinární přístup.“ [13, s. 21]

Na základě různých přístupů ke studiu cestovního ruchu se vytvořily i různé jeho definice. Pro geografy snad nejvýstižnější definicí cestovního ruchu je, že: *„cestovní ruch je společenskou aktivitou, která podmiňuje přemísťování obyvatelstva do částí*

krajinné sféry, charakterizovaných interakcemi krajinných prvků, schopnými vyvolat dočasnou změnu místa pobytu.“ [24, s. 14]

První širěji koncipovaná definice cestovního ruchu pochází z roku 1942. Přišli s ní Hunziger a Krapf, v jejichž pojetí je cestovní ruch „*system vztahů a jevů spjatých s cestováním a pobytem příchozích osob na nějaké místo za předpokladu, že tento pohyb není motivován snahou usazování a neváže se ani na jakoukoli výdělečnou činnost.*“ [24, s. 54]

V podstatě hlavní výhodou této definice je široké pojetí cestovního ruchu a její určení jako složitého jevu, který zahrnuje všechny sociální, hospodářské a prostorové procesy, které jsou průvodním jevem turistických cest. Zdůrazňuje se zde také rozdíl mezi turismem a prací a také trvalou migrací z vlastní země neboli emigrací.

Další definice pochází z 60. let minulého století, kdy lze cestovní ruch definovat takto: „*cestovní ruch sestává ze souhrnu vztahů a jevů, který vzniká cestováním a pobytem lidí bez dočasné nebo trvalé výdělečné činnosti.*“ [24, s. 36]

Obdobně vnímal cestovní ruch i Sládek [32, s. 24], podle něhož je „*cestovní ruch masový a převážně i systematicky se opakující jev, v rámci něhož se cestující na navštívených místech zdržuje přechodně jako spotřebitelé. Za návštěvníka se pokládá osoba, která přijela na přijímací místo cestovního ruchu a která se tam zdržuje jen jako spotřebitel na přechodnou dobu.*“

Cestovní ruch a turismus však může být chápán také jako „*komplex vztahů a jevů vznikajících při cestách a pobytu osob, pro které místo jejich pobytu není místem jejich trvalého bydliště ani pracoviště.*“ [24, s. 22]

Pod cestovním ruchem je možné chápat přechodnou migraci, která ve světovém měřítku zahrnuje „*stamiliony lidí, kteří každoročně opouštějí své trvalé bydliště a navštěvují na kratší či delší dobu jiná místa, popřípadě oblasti ve své vlasti i v zahraničí, aby zde strávili svůj volný čas.*“ [24, s. 22]

Dále se uvádí, že v širším slova smyslu představuje pojem cestovního ruchu určitý soubor jevů prostorového charakteru, spjatý s dobrovolnou dočasnou změnou místa pobytu, rytmu a prostředí života, jakož i příchodem do osobitého kontaktu s navštíveným přírodním, kulturním nebo sociálním prostředím. [24] Obsáhlejší definici cestovního ruchu

nastolují i další autoři [16], kteří se pokusili shrnout hlavní charakteristiky spojené s cestovním ruchem:

- cestovní ruch zahrnuje všechny pohyby a setrvání obyvatelstva v různých destinacích, v celém cestovním ruchu se vyskytují dva elementy, a to cesta do dané destinace a setrvání v ní včetně různých aktivit,
- cesta a setrvání jsou prováděny mimo obvyklé domovské místo účastníků cestovního ruchu, čili cestovní ruch zvyšuje aktivity, které jsou rozdílné od těch běžných domácích a pracovních,
- přesuny do oblastí cestovního ruchu jsou dočasné a krátkodobé (pár dní, týdnů, měsíců) s úmyslem navracení se domů, oblasti cestovního ruchu jsou navštěvované s jiným úmyslem nabytí stálého sídla nebo výnosů ze zaměstnání.

Z uvedených charakteristik vyplývá, že cestovní ruch se v tomto období chápe jako odpočinková aktivita, která vyžaduje strávení potřebného času, ale i peněz.

Ve vymezení definice cestovního ruchu pokračovala i Otrubová, podle níž „*cestovní ruch v nejširším slova smyslu zahrnuje všechny formy cestování doma i v zahraničí za účelem odpočinku, rekreace, poznávání nového zábavou, kulturou a sportem, přičemž pobyt návštěvníka se odráží na hospodářském životě navštíveného místa.*“ [26, s. 29]

Mezinárodní konference o statistikách cestovního ruchu, uspořádaná Světovou organizací cestovního ruchu - World Tourism Organization (WTO) v kanadském městě Ottawa v roce 1991 jasněji vymezila cestovní ruch, jakož i jiné používané pojmy. Podle ní cestovní ruch představuje soubor aktivit osob, které cestují s cílem odpočinku, služební cesty nebo jiných důvodů, ne déle než jeden rok bez přestávky mimo svého každodenního okolí s vyloučením výjezdů, jejichž hlavním cílem je placená výdělečná činnost v navštíveném místě. [17]

Cestovní ruch je možné chápat ve vztahu na výsledky výzkumů sociálních a ekonomických aktivit spojených s jedním nebo více aspektů dočasného pohybu obyvatelstva z jejich mateřské oblasti a jejich denního pracovního okolí za prací, odpočinkem a osobními zájmy. Cestovní ruch lze charakterizovat dle tří kritérií,

k nimž se řadí pohyb obyvatelstva, ekonomický a průmyslový sektor a široký systém vzájemných vztahů obyvatelstva, včetně jejich potřeb cestování mimo jejich přirozené okolí a služeb, které se snaží vyhovět jejich požadavkům. [17]

Kurek rozumí pod pojmem cestovní ruch „*dočasnou migraci obyvatelstva mimo místa svého trvalého bydliště, vyplývající ze sociálně podmíněných potřeb a které determinují různé druhy motivů. Tento termín označuje konkrétní jev, přemísťování se lidí s turistickými cíli.*“ [22, s. 16]

4.5.2 Druhy cestovního ruchu

Dle odborné literatury lze rozeznávat několik forem a druhů cestovního ruchu. Existují následující formy cestovního ruchu:

- rekreační cestovní ruch,
- kulturně poznávací cestovní ruch,
- sportovně-turistický cestovní ruch,
- léčebný a lázeňský cestovní ruch. [29]

Z hlediska jednotlivých druhů cestovního ruchu se rozeznává

- domácí cestovní ruch,
- zahraniční cestovní ruch – pasivní (kdy tuzemští turisté vyjíždějí do zahraničí) a aktivní (zahraniční turisté přijíždějí do dané země, např. do České republiky),
- tranzitní cestovní ruch. [29]

Co se týče jednotlivých typů cestovního ruchu, lze je vymezit dle několika kritérií. Existuje tedy krátkodobý či dlouhodobý cestovní ruch, volný a vázaný cestovní ruch (s ohledem na způsoby financování), organizovaný a neorganizovaný, individuální či skupinový apod. [29] Níže lze definovat některé typy cestovního ruchu, s nimiž přichází Kurek. [22]

Přírodní cestovní ruch

„Základem rozvoje přírodního cestovního ruchu jsou nenarušené nebo jen částečně člověkem pozměněné přírodní hodnoty. Pod tímto pojmem rozumíme všechny cesty, jejichž hlavním motivem je poznávání, pozorování nebo obdivování přírody. Předmětem zájmu účastníků přírodního cestovního ruchu jsou druhy rostlin a živočichů, rostlinné a živočišné společenství, geologické formy, jakož i oblasti, které jsou zajímavé z hlediska dochovaných turistických hodnot. Přírodnímu cestovnímu ruchu odpovídají termíny, které se používají v západních zemích jako nature tourism nebo wildlife tourism. Tyto pojmy jsou chápány jako cesty směřující k poznávání přírodních hodnot, se kterým se váže získávání nových zkušeností a poznatků na téma přírody. Pro charakteristiku tohoto jevu se také používá termín zelený cestovní ruch.“ [22, s. 198]

Přírodní nebo ekologický cestovní ruch lze charakterizovat jako cesty, jejichž hlavním cílem je návštěva území, přírodně cenných, s cílem poznávání a inspirace. Tyto cesty nenarušují integritu ani biodiverzitu navštěvovaných přírodních systémů a geosystémů země. Zpočátku tento cestovní ruch neměl komerční charakter. Pro účastníky této formy cestovního ruchu je atrakcí pobyt v přírodním prostředí, nezdědka spojený se získáváním poznatků o dané oblasti a pozorováním procesů probíhajících v přírodě. Spojuje tedy skupiny osob, které vědí, jaký význam má přírodní dědictví. Milovníci přírody a osoby, které jsou zapojeny v ochraně přírody, jsou přesvědčeny, že přírodní cestovní ruch nemá mít komerční charakter. Jiný názor mají organizátoři tohoto druhu cestovního ruchu. V obou případech však existuje shoda v tom, že tato forma cestovního ruchu musí být organizována takovým způsobem, aby co nejméně zasahovala do přírodního prostředí a zároveň přispívala k zachování rozmanitosti přírody. Aby turisté mohli poznávat hodnoty přírodního cestovního ruchu, musí být realizovány alespoň základní aktivity, které jsou orientovány na zpřístupnění těchto území pro cestovní ruch. Základním problémem je jejich dostupnost, kterou má zajistit značení chodníků v podobě cest (polních, lesních). V komerční verzi přírodního cestovního ruchu organizátoři nabízejí turistům pohyb po terénu terénními automobily a návštěvu podle předem stanoveného programu. [22]

Ornitologický cestovní ruch

K nejpobulárnějším druhům přírodního cestovního ruchu patří pozorování ptactva (Birdwatching), čili ornitologický cestovní ruch. Člověk se již od pradávna zajímal o život ptactva, které žilo v jeho okolí. Vnímány byly především jako objekty lovu a honů. Také jako objekty pozorování, zkoumání jejich způsobu létání, jejich chování, zakládání hnízd. Již několik desítek let zejména v zemích západní Evropy se rozvíjejí amatérské organizace sdružující milovníky ptactva. Členové těchto organizací se společně nebo individuálně včleňují do různých organizací, aby pozorovali neznámé ptactvo. Birdwatching je pozorování ptactva pro radost, je to netradiční hobby. Je to „hit“ posledních let zejména v přímořských zemích, kde stále více lidí s dalekohledy na očích objevují svět ptačí říše, v divoké krajině, v parku nebo uprostřed města. [22]

BirdLife International je globální společenství ochranářských organizací s posláním ochrany ptactva. Působí ve více než 100 zemích po celém světě, z toho v 40 zemích Evropy. Má více než 2,5 milionu členů a je vedoucí autoritou v poskytování údajů o stavu ptačí říše, jejich stanovišť a problémů ovlivňujících jejich život. Usiluje chránit ptactvo, jejich stanoviště a celosvětovou biologickou rozmanitost ve spolupráci s lidmi směrem k udržitelnému využívání přírodních zdrojů. [22]

Kulturní cestovní ruch

Pojem kulturní cestovní ruch, zahrnuje všechny cesty, jejichž hlavním motivem je návštěva míst a objektů s historickou, uměleckou a kulturní hodnotou a účast na akcích kulturního charakteru. Základem rozvoje této formy cestovního ruchu jsou kulturní hodnoty. Také se označuje jako cestovní ruch kulturního dědictví – Cultural Heritage Tourism. [22]

Pokud jde o definici pojmu kulturní cestovní ruch, ve vědecké literatuře dosud neexistuje shoda. V užším slova smyslu se zájem omezuje na památky materiální kultury, které nám zanechaly předchozí generace, na místa jejich výskytu a místa jejich koncentrace v muzeích, galeriích. V širším slova smyslu jsou základem rozvoje této formy cestovního ruchu všechny projevy kultury jako celku, čili materiální, jakož i duševní výsledky aktivit lidí, které jsou shromažďovány, uchovávány

a postupem času i zhodnocovány a v průběhu dějin lidstva předávány z generace na generaci. [22]

Tato definice je bližší současnému chápání kultury a cestovního ruchu v humanistických kategoriích jako cestování, vnitřní obohacování nebo hledání poznatků. Taková cesta umožňuje turistovi odhalovat vlastní nebo cizí kulturu, rozvíjet empatii a doplňovat si své poznatky. V různých definicích se za specifický rys kulturního cestovního ruchu považuje získávání poznatků o jiných kulturách a o způsobu jejich života. Takové vidění nachází využití v marketingových koncepcích kulturního cestovního ruchu, která je charakterizována jako komercializovaný projev lidské potřeby zjišťování toho, jak žijí jiní, uspokojování zvědavosti a chuti pozorovat jiné lidi v jejich autentickém prostředí, jakož i s fyzickými projevy jejich činnosti v každodenním životě, řemesle, hudbě, výtvarném umění, literatuře, zábavě, jazyce a prostřednictvím rituálů. [22]

V současném chápání se zvyrazňují tři hlavní elementy, které v případě území turistů mohou vystupovat buď společně, nebo odděleně, jsou jimi tedy: materiální a duchovní dědictví, kulturní události a vizuální umění, kreativní realita, např. produkty filmového průmyslu, módy, současná architektura, zábavní parky. [22]

Tyto tři elementy tvoří podstatu kulturní atraktivity každého místa, každé lokality. Ve venkovských lokalitách a na malých územích obvykle dominuje první element (materiální a duchovní dědictví). Ve větších městech a v historických městech mohou rozhodovat první dva (materiální a duchovní dědictví, kulturní události a vizuální umění) a ve velkých metropolích, které nemají dobře zachované historické jádro, se mohou stát hlavním faktorem rozvoje kulturního cestovního ruchu všechny projevy současné tvůrčí aktivity člověka, ve všech jeho kulturních aspektech. Velmi důležitou roli v tomto ohledu tvoří moderní architektura a urbanistické řešení, sportovní akce a široce chápaná zábava. Kvůli snadnější propagaci kulturních hodnot a probuzení zájmu turistů o jejich návštěvu, se využívá tvorba kulturních tematických cest (uspořádání vybraných elementů do systému). Může jít o pěší cesty, trasy pro jízdní kola, automobilové trasy, které spojují objekty a místa spjaté s archeologií, s kulturními sakrálními památkami, s profánními (světскими) památkami, s lidovou tvořivostí, se starými obchodními cestami, s poutními cestami, spjaté i se životem známých osobností, či kulinářské cesty. [22]

4.5.3 Cestovní ruch v obci Třebenice

V obci Třebenice se uplatňuje několik druhů cestovního ruchu, a to s ohledem na služby, které nabízí. V první řadě je to především krátkodobý cestovní ruch, kdy sem přijíždějí turisté spíše jenom na jeden den, bez přespaní (v rámci jednodenního či půldenního výletu). Jedná se také o domácí, ale i zahraniční cestovní ruch. Zahraniční turisté navštěvují Muzeum českého granátu, které je svým způsobem specifické a známé v celé Evropě.

Z hlediska jednotlivých forem cestovního ruchu se uplatňuje jak rekreační cestovní ruch, tak kulturně poznávací a sportovně turistický. To je dáno tím, že se Třebenice nacházejí v oblasti Českého středohoří, kdy se zde nabízejí četné turistické výlety po značených turistických trasách. Navíc je zde k dispozici i velké množství různých pamětihodností, a to nejenom v blízkém, ale i vzdáleném okolí (Lovosice, Terezín – zde se nachází pamětník židovského ghetta, jeho Muzeum apod.).

4.6 Ubytovací zařízení

Přímo v obci Třebenice a blízkém okolí se nachází několik ubytovacích zařízení, které mohou turisté využít při cestách v tomto regionu. Uvést lze tyto:

- Penzion AV, který provozuje Alena Vobořilová, nachází se na Paříkové náměstí, ubytovací kapacita jsou 4 lůžka, přičemž je zde možnost přistýlek (viz 1 na následující mapce),
- Hostinec „U Havlů“, který je provozován Ivo Havlem, kapacita je 22 lůžek, součástí jsou také stravovací služby, možnost vyzkoušet saunu – viz 2,
- Penzion „U Sv. Petra a Pavla“, celková kapacita 10 lůžek, bez stravování - Sutom,
- Zámeček Amadeus, penzion a školicí středisko, kapacita 35 lůžek, vlastní restaurace, kde se mohou hosté stravovat v Teplé,
- Penzion a restaurace v Kocourově, kapacita 18 lůžek, stravování je přímo v místě, další služby: půjčovna kol, parkoviště apod.,
- Penzion, čokolaterie, kavárna – viz 3. [39]

Obrázek č. 5: Jednotlivá ubytovací zařízení v obci Třebenice

Zdroj: [23], vlastní úprava

4.7 Kultura

V obci Třebenice funguje poměrně bohatý kulturní život a jsou zde zastoupeny četné sportovní vyžití. Lze uvést organizaci Sokol Třebenice, který sdružuje následující druhy sportů: fotbal, tenis. Existuje zde také senior klub Třebenice a občanské sdružení Český granát.

5 Analytická část

Geocaching představuje druh celosvětové zábavy či spíše pohybové aktivity, jejímž účelem je najít skrýše podle souřadnic GPS. Název hry je složen ze dvou anglických slov, a to: geo - zem a cache - skrýš. Jde tedy o skrýš na zemi. Geocaching má velmi jednoduché ale zároveň neskutečně výstižné heslo, které zní „Earth is our playground,“ což v překladu znamená – „Země je naše hřiště.“ Hrací plochou je tedy zeměkoule. [10]

Geocaching je tedy mezigenerační, mezinárodní a mezikulturní pohybovou aktivitou, jejíž součástí je používání navigačních systémů a internetu ve spojení s lidskou aktivitou, hravostí, zvědavostí a tvořivostí.

5.1 Historie geocachingu

Geocaching je velmi mladá hra. Zakladatelem geocachingu byl Dave Ulmer, který 3. května 2000 využil možnost použít tehdejší vojenský navigační systém pro civilní osoby. Nejznámější stránka www.geocaching.com, tak jak je známa dnes, byla zaregistrována firmou Groundspeak v září 2000 a používá známé logo. Následně nastal prudký a rychlý rozmach hry a skrýše se začaly skrývat a objevovat i mimo USA. [31]

V Evropě byla první skrýš založena již 3. června 2000 v Irsku. Také v České republice se projevil zájem o geocaching poměrně rychle a první cache byla založena v roce 2001 a od té doby se zakládají nové a nové a do hry se připojují stále noví hráči. [10]

5.2 Základní pojmy geocachingu

Jak již bylo zmíněno výše, geocaching je hra a každá hra má svá pravidla a pojmy s ní spojené. Podstatou hry je najít skrýš ukrytou na určených souřadnicích, a proto je pojem „cache“ nejvíce skloňovaným slovem. Mezi základní pojmy se řadí následující:

- Poklady - cache - skrýš - poklad - většinou jde o plastovou nádobu na potraviny různých rozměrů. Jelikož se jedná hlavně o dobrodružství při hledání, tak si zakladatelé jednotlivých skrýší dávají záležet na vzhledu a umístění. Mnohokrát jsou lidé hledající „poklad“ schopni překonat sami sebe Po nalezení kešky je vhodné zapsat její nalezení na internetu, a podělit

se tak se svými zkušenostmi. Sice tato hra začíná a končí u počítače, stále je to však pohybová aktivita, které se začíná věnovat stále více lidí.

- Geocacher - cacher - hledač - lovec - jde o označení osoby, která se aktivně věnuje hře a hledá skrýše. V souladu s uváděnými informacemi může geocacher „lovit poklady“ kdykoliv a kdekoliv na světě.
- Logbook - zápisník - kniha návštěv - je speciální forma poznámek v takové velikosti, aby se vešla do dané „cache.“ Každý geocacher, který „poklad“ najde, se zapíše do logbooku. Zápis by měl obsahovat datum a čas nalezení, jméno geocachera a záznam o případné výměně předmětů. Nálezce si může ze skrýše něco vzít, ale v takovém případě by měl dovnitř něco jiného vložit, aby se cache zachovala i pro ostatní hledače. Někteří hledači si pohyb svých „geo věcí“ sledují na internetu. Lze tedy sledovat, kam všude na světě se jednotlivé předměty mohou dostat.
- Owner - anglický výraz, jehož překlad znamená vlastník. Owner je tedy osoba, která cache založila. Také je to označení pro předměty určené pouze pro geocaching.
- Recenzent - dobrovolník, který kontroluje u nově vytvořených skrýší soulad s pravidly hry a schvaluje nové skrýše. Vybírá ho firma Groundspeak.
- Geocacherský účet - každý, kdo chce hrát geocaching, si musí založit svůj účet na libovolné stránce věnované geocachingu. Pod tzv. nickem nebo přezdívkou, kterou si vybere, vystupuje na stránce a dělá zápisy do logbooku. Je samozřejmostí, že účet je před zneužitím jinou osobou chráněn osobním heslem. Každý hledač si při zakládání účtu může vybrat základní účet (basic), který umožňuje vyhledávání cache kdekoli na světě, zveřejňování a zakládání vlastních cachí a také zapisování výsledků hledání. Současně se s tímto účtem může na stránce podělit se svými zážitky a zkušenostmi při hledání „cachí.“ Druhou možností je vybrat si prémiový účet (premium), který je sice placený, ale zároveň poskytuje rozsáhlejší funkce, jako je rozšířené vyhledávání (Pocket Queries) - umožňuje vyhledávat cache přesně podle zadaných kritérií - typ, velikost cache, obtížnost apod.; hledání prémiových cachí - které jsou zakládány pouze pro prémiové uživatele, detailní statistiky -

možnost sledovat své nálezy ve vybraných statistikách (dny, týdny, měsíce, roky s nálezy svých cache); vylepšené mapy - možnost filtrovat z map jen určité typy cache, resp. ty, které našel nebo založil, přístup k podrobnějším google mapám, notifikace - upozornění na nově vzniklé cache formou sms-zprávy nebo e-mailu, cesty, výlety - možnost uložení si cache do navigačního přístroje po cestě na dovolenou, služební cestu či výlet. [10] [31]

Jako skoro každé odvětví tak i geocaching podléhá rychlé době, a tím se i v této hře začaly používat různé zkratky.

- Drive- in - skrýš, ke které se lze přímo dostat autem. Tento výraz se použije, když chce geocacher dát vědět, že přístup autem je až k úplné blízkosti skrýše.
- DNF (Do Not Find) - skrýš nebyla nalezena. V případě, že se hledači skrýš najít nepodařilo, na stránce to může vyjádřit i touto poznámkou.
- FTF (First To Find) - první nálezce nově vytvořené skrýše. Zkratku může použít pouze první osoba, která najde nově vytvořenou skrýš nebo každý člen ze skupiny prvních nálezců.
- BM (Basic Member) - hledač se základním účtem na geocaching.com.
- CO (Cache Owner) - zakladatel, vlastník skrýše. V případě, že vlastník komentuje příspěvky na stránce nebo zanechává odkaz v logbooku, může použít uvedenou zkratku.
- TFTC (Thanks For The Cache) – poděkování za kešku. Pokud se skrýš líbila, hledač může nechat i tento odkaz. Určitě potěší minimálně CO.
- NT (No Trade) - žádná výměna. Pokud se hledači ve skrýši nic nelíbilo nebo nechtěl provést výměnu, ponechá v logbooku tuto zkratku.
- Listing - popis nebo zadání skrýše, který si může geocacher najít a přečíst na stránce.
- Hint - nápověda. Usnadní hledači pátrání, bývá součástí listingu.

- Log - zápis do knihy návštěv, který fyzicky provedete v logbooku skrýše a na internetu.
- Mudla - označení osob, které se běžně nacházejí při místě skrýše. Skrýš by se neměla za žádných okolností prozradit, a proto je třeba dávat pozor, aby nebyla vzbuzena jejich pozornost. Také jsou takto nazývány osoby, které záměrně přemísťují skrýše z uvedených souřadnic. Slovo mudla bylo převzato z filmu Harry Potter. [10]

5.3 Pravidla geocachingu

Geocaching je tedy s ohledem na výše uvedené považován za hru, kdy je potřebné mít k dispozici GPS přístroj a znát polohu dané cache. Následně už je jednoduché danou skrýš vyhledat. Informace o všech cachích na celém světě jsou uloženy (k dispozici) na webové stránce geocaching.com. Je nutné se zaregistrovat.

Se samotnou hrou jsou však spojena určitá pravidla, která je nutno dodržovat bez výjimky. V každé cache je totiž vždy uložen určitý obsah. Ten, co danou cache nalezne, si sice může tento obsah odnést, avšak jen za situace, že jako protihodnotu něco jiného do schránky sám vloží. Jedná se o princip na základě hesla: měnit je férové, případně neber nic. Vždy je nutné vložit počet nových předmětů dle toho, kolik si jich účastník geocachingu sám odnese. Vždy se musí zachovávat způsob fair play. [10]

Dále je také dáno, že se do obsahu žádné schránky nesmí vložit jídlo, zapalovač, sirky, nůž nebo sprej. Neměl by se vložit blok, je zde vysoká pravděpodobnost, že dojde k záměně s logbooky. Vždy by se mělo jednat o nějaký předmět, který bude originální, svým způsobem zábavný, kreativní a pro druhé cenný. [31]

Geisslerová podotýká jedno z důležitých pravidel geocachingu. Jakmile totiž geocacher objeví danou cache, musí se zapsat do logbooku, který je součástí dané schránky. Může také její obsah vyměnit (viz dle výše). Potom však musí zase schránku uzavřít a dobře uschovat, aby nebyla nalezena mudly. [10]

5.4 Typy, velikosti a obsah cache a jejich hledání

Základ veškeré hry – geocachingu jsou tedy cache, schránky, které jsou umístěny na zajímavých místech, což zdůrazňuje např. Geisslerová. Často je tak lze nalézt v lokalitě i méně známé, avšak zajímavé, čímž je zároveň podporován turistický ruch v daném

regionu. Podmínkou pro nalezení je nepřítomnost mudlů. Častokrát se nalezení či vyhledání cache spojuje s určitým úkolem, hádankou, hlavolamem apod., proto se geocaching chápe i jako určitý druh zábavy. Jestliže se hovoří o mudlech, jedná se o lidi, kteří se geocachingem nezabývají, a je tedy vždy nutno zajistit, aby oni cache nenalezli, neboť by ji mohli znehodnotit. Neznají totiž pravidla geocachingu. [10]

Jednotlivé skryše a jejich popis lze najít na stránkách věnovaných geocachingu. K základním informacím každé skryše by měly patřit souřadnice, typ a velikost schránky, terén a náročnost její nalezení. Samotné umístění skryše by mělo mít historický, vzdělávací, kondiční nebo relaxačně-zábavný charakter. [10]

Součástí každé skryše by měl být minimálně logbook a popřípadě pero (i když v popisu některých skryš je napsáno „donést si vlastní pero“), aby si nálezce mohl zapsat nalezení. Dobrým zvykem je vložit do schránky „drobné dárky“ pro nálezce. Také by měla skryš obsahovat základní informace o geocachingu, a to i v jiném jazyce (nejlépe v anglickém jazyce) pro zahraniční geocachery. Do schránky se vkládají předměty vhodné pro všechny věkové kategorie, nejčastěji něco pro nejmenší hledače, kteří se na výměnu nejvíce těší. Je nevhodné vkládat do skryše potraviny, předměty s nemravným obsahem, biologický materiál, výbušniny a jiné nezákonné předměty. Skryš by měla být dostatečně velká a viditelně označena názvem cache. Jelikož je schránka uložena v přírodě, je vhodné, aby byla vodotěsná, proto nejčastějším druhem schránky je hermeticky uzavřená plastová nádoba. [10]

Existují jednotlivé druhy cachí, od čehož se následně odvíjí také jejich obsah a velikost. Rozlišují se nejčastěji tyto typy:

- Tradiční cache - nejčastější a nejpoužívanější typ skryše. Tradiční cache byla i při zakládání hry, i když v té době rozdělení typů skryší ještě neexistovalo. Souřadnice tradiční skryše jsou předem známé a určují její přesnou podobu. Schránka může mít různou podobu a velikost, minimálně však musí obsahovat logbook.
- Multi-cache - slangovým výrazem i „MultiNAT“ nebo „multka.“ Jak vyplývá z názvu, je to vícenásobná skryš. Jde o etapový typ skryše, který sestává minimálně ze dvou kroků, kdy hledač musí projít postupně jednu zastávku

po druhé, aby se dostal k cíli. Hráč tedy navštíví nejdříve souřadnice zveřejněné na stránce v listingu, a následně po vyřešení hádanky přejde k druhému bodu. Multi-cache je vhodným způsobem například v případě, kdy má být hledači ukázáno (představeno) několik na sebe navazujících památek daného města.

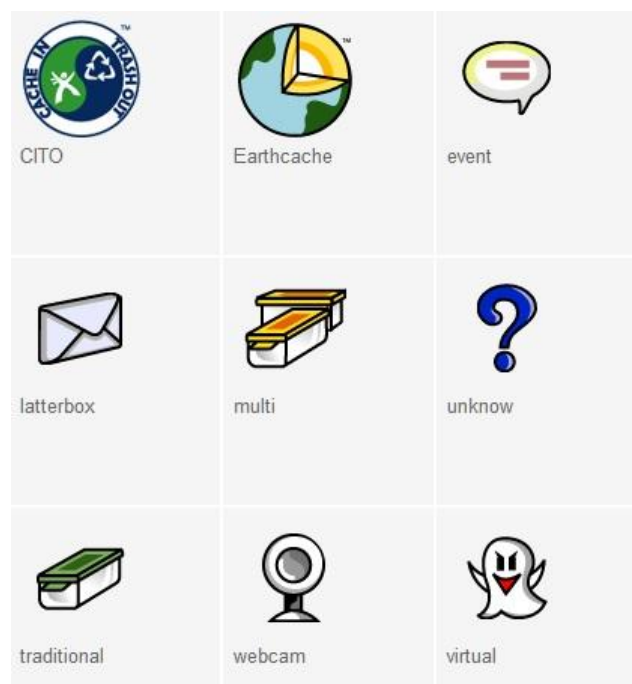
- Mystery cache - od předchozích typů se liší tím, že dříve než se geocacher na „lov schráněk“ pustí, musí vyřešit hádanku, šifru nebo jiný rébus. Souřadnice dané skryše jsou tedy utajeny. Podoba: může mít podobu jednoduchých hádání až po velmi náročné rébusy, které se podaří vyřešit pouze malému procentu hledačů. Pokud nedá owner (vlastník schránky) k dispozici nástroj, kterým se dá ověřit správnost řešení, často se stává, že získané informace jsou chybné, a hráč to zjistí až na místě, když se neúspěšně snaží najít schránku.
- Letterbox hybrid - letterbox je dřívější podobou geocachingu. Letterboxeři ukládali schránky odolné povětrnostním podmínkám na známých místech a stopy vedoucí k jejich nalezení zveřejnili na webu. Součástí této hry je i získání samotných stop. Existují databáze věnující se letterboxingu, přesto se velká část informací o schránkách šíří ústně.
- Earthcache - tato skryš je specifická tím, že se jedná o virtuální skryš. Uvedené souřadnice nedovedou účastníky k žádné schránce, ale na geologicky zajímavé místo. Podstatou je, aby měla hra edukativní charakter, a hráč se tak dozvěděl něco zajímavého o geologických aspektech daného místa.
- Event cache - jde o uspořádání společenského setkání, jehož cílem je setkání geocacherů. Organizátor takových akcí zveřejní event cache a specifikuje místo setkání. Hráči se následně přihlašují formou logu. Akce by měla být po skončení archivována. Srazy bývají často tematicky orientované. Kromě setkání v restauracích může jít o sportovní událost nebo soutěž v hledání skryší.
- Case In Trash Out Cache (CITO) - také jde o uspořádání společného srazu geocacherů s ušlechtilým záměrem. Je založen na dobrovolnosti a ochotě

pomoci určité komunitě vyčistit prostor od odpadků a nepořádku a při tom „odlovit“ dostupné skrýše.

- Putovní předměty - jedná se o předměty speciálně určené pro hru geocaching. Jejich cílem je putování po světě, a proto je třeba s nimi zacházet jinak než s běžnými „poklady“ určenými na výměnu. Pohyb takových předmětů mohou jejich majitelé sledovat na stránce geocaching.com. Putovní předměty mají většinou cíl svého putování předem určený. [7]

Na obrázku (Obrázek č. 6) jsou znázorněny základní ikonické obrázky znázorňující jednotlivé typy cachí. Ty jsou zpravidla součástí mapy na geocaching.com, díky čemuž je možno ihned vědět, o jaký typ schránky se jedná.

Obrázek č. 6: Ikony jednotlivých typů cachí

Zdroj: [36]

Typy keší lze také rozdělit na základě jejich velikosti. Nejčastěji se rozlišují následující druhy keší:

- Micro - schránka velmi malých rozměrů, obvykle s objemem méně než 1 dl. Většinou obsahuje pouze logbook ve formě stočeného papíru. Oblíbenou formou skryše této velikosti je obal z filmu, plastová nebo kovová nádoba s velikostí jen pár centimetrů. Oblíbená je u městských skrýší, kde nastává problém s umístěním nádob větších rozměrů. [10]

Obrázek č. 7: Schránka Micro cache

Zdroj: [11]

- Small - touto velikostí bývá označena nádoba o objemu do cca ¼ litru. Nejčastěji jde o plastovou nádobu na uchovávání potravin typu lock & lock. Do této schránky se již kromě logbooku dají vložit drobné „poklady“. [10]

Obrázek č. 8: Small cache

Zdroj: [11]

- Regular - schránka o objemu od 1 až po 20 litrů. Ve schránce velikosti regular lze najít předměty větších rozměrů, což potěší zejména děti. Četné zastoupení regular skrýši je poměrně malé. V USA je pro tento objem charakteristická plechová krabice od nábojů. [10]

Obrázek č. 9: Regular cache

Zdroj: [11]

- Large - velikost schránky nad 20 l a více. Obvykle jsou s tím spojeny problémy při ukládání. Ukrytí takové schránky vyžaduje vhodné prostředí. V praxi jsou zastoupeny sudem nebo vědrem s víkem. [10]

Obrázek č. 10: Large cache

Zdroj: [11]

- Nano - tato neoficiální velikost, která je menší než micro, je nejmenší, jaká existuje. Jde o velmi malé schránky o rozměrech sotva 1-2 centimetry. Zvláště při hledání takové skrýše je vhodné si předem přečíst celý popis cache. [10]
- Unknown - pod toto označení spadají všechny ostatní schránky, při kterých není možné určit jednu ze 4 velikostí nebo se jedná o virtuální skrýš. [10]

Znalost velikosti skrýše může hráči velmi usnadnit její hledání. Hráči mají v oblibě zejména větší velikosti schránek, než je micro, jelikož v nich mohou najít nějaké zajímavé předměty a ne jen provést zápis o nalezení.

5.5 Účastníci geocachingu

Lidé, kteří podleli geocachingu jsou běžní lidé, všech věkových kategorií, kteří mají rádi turistiku a pobyt v přírodě. Lidé, kteří jsou zvědaví, rádi si hrají a poznávají nové lokality. Lidé, kteří se těší z nových zážitků a z nalezení tzv. pokladů. Motivace pro hru může být tedy různá:

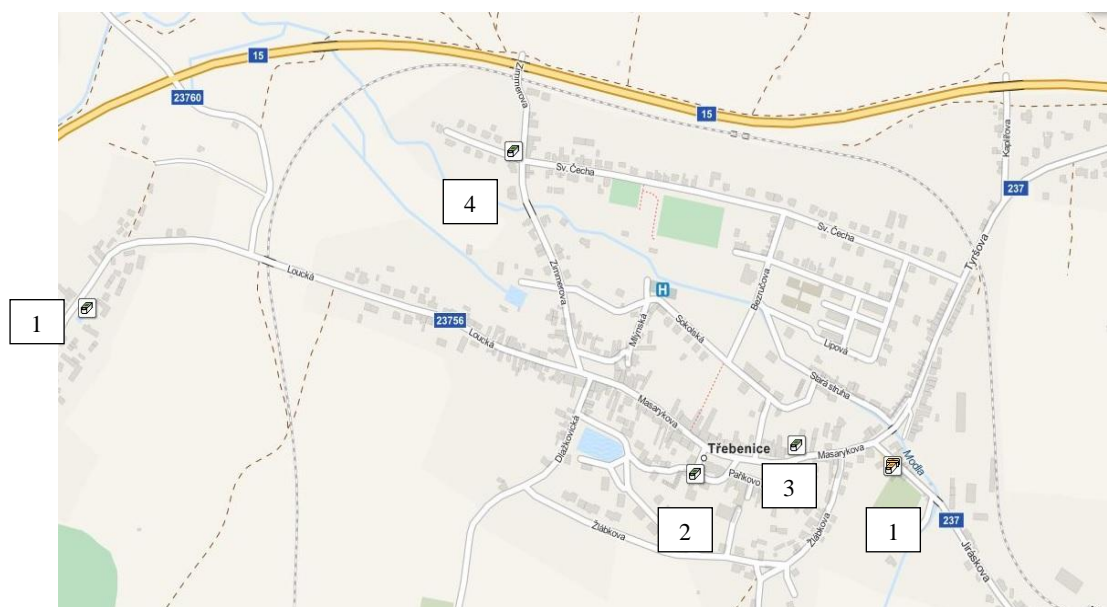
- Poznat nová, něčím zajímavá místa, o kterých se vždy něco dozví. Zakladatel chce uložním skrýše na konkrétní místo něco ukázat a nalezení skrýše je už jakýmsi bonusem.
- Výchovný efekt pro děti, které v dnešní době ztrácejí zájem o pro ně chápané bezúčelné procházky po lese. Ale když je to už spojeno s nalezením „pokladu“, projeví se lidská hravost a zvědavost. Není nutno snad vzpomínat, že mnoho skrýší se nachází v blízkosti hradů, zámků, parků a muzeích, o kterých se mohou účastníci geocachingu v listingu i hodně dozvědět.
- Radost z pohybu, který je potřebný k tomu, aby se lidé ke schránkám dostali. Vycházky, procházky a výlety tak dostanou motivační a konkrétní charakter. [31]

5.6 Geocaching v obci Třebenice – nově založené cache

Až do února 2015 se na území obce nacházely pouze dvě cache, které byly vytvořeny v roce 2012 a 2014. Na obrázku (Obrázek č. 11) jsou označeny číslem 1.

Autorka diplomové práce v průběhu měsíce února a března 2015 vytvořila celkem 3 cache, které označila jako „Cesta z města“, „Cesta za vůní koblížku“ a „Slepá keška“. Na obrázku (Obrázek č. 11) jsou tyto kešky označeny číslem 2 až 4. Teprve poté, co byly tyto cache založeny, mohlo po určité době proběhnout dotazníkové šetření s realizátory, účastníky geocachingu.

Obrázek č. 11: Poloha jednotlivých cachí v obci Třebenice

Zdroj: [11], vlastní úprava

S ohledem na svoji povahu jsou téměř všechny cache (4 z celkového počtu 5) tradiční. Pouze jedna je tzv. multi-cache. Níže je uveden krátký popis nově založených cachí autorkou diplomové práce.

První cache nazvaná jako „Cesta z města“ (na mapě – Obrázek č. 11 jako „2“) je ukrytá přímo v centru obce Třebenice, v blízkosti zdejší významné památky, goticko-renesančního kostela Narození Panny Marie. Cache byla založena 5. 3. 2015. Jak sama autorka diplomové práce dokládá na webu geocaching.com (podobně jako u dalších dvou

cachí), jsou součástí její práce a zájemci měli vyplnit dotazník na webu survio.com. Souřadnice této cache jsou: N 50° 28.566 E 013° 59.391.

Cache „Cesta z města“ byla ukryta pod dohledem kostelníka, s nímž se mohou účastníci v rámci geocachingu setkat. [11] Díky této cachi mají účastníci možnost blíže poznat samotné město, a to nejenom uvedený kostel, ale také třebenickou chloubu, Muzeum českého granátu.

Obrázek č. 12: Místo uložení cache „Cesta z města“

Zdroj: vlastní zpracování

Další cache je označena číslem tři jako „Cesta za vůní koblížku“. Autorka diplomové práce označila tuto cache z důvodu ukrytí v blízkosti umístěné Čokoláerie, která se nachází taktéž v centru samotné obce Třebenice. Umístění této cache probíhalo v termínu 21. 2. 2015. Představuje tradiční typ cache, spíše menší velikosti, která účastníky následně láká do pekárny, vedle které je cache ukrytá. Souřadnice této cache jsou N 50° 28.590 E 013° 59.534.

Obrázek č. 13: Místo uložení cache „Cesta za vůní koblížku“

Zdroj: vlastní zpracování

Poslední cache byla založena 11. 3. 2015 a označena je jako „Slepá keška.“ Umístěna je spíše na okraji obce Třebenice, ve slepé končící ulici sv. Čecha. Odtud také plyne její název. Účastníkům geocachingu se zároveň při jejím hledání otevírá nádherný výhled na zříceninu hradu Košťálov a jeho blízké okolí. Souřadnice této cache jsou N 50° 28.834 E 013° 59.134.

Cache představuje tzv. PET cache. Na webu geocaching.com autorka diplomové práce k této cachi následně uvádí: „*V blízkosti se můžeme občerstvit, ubytovat, zasportovat atd. Na místě je veřejné osvětlení, kanalizace, rozhlas, je zde možné potkat obyvatele obce, nejčastěji hrající si děti, pejskaře.*“ [11]

Obrázek č. 14: Místo uložení cache „Slepá keška“

Zdroj: vlastní zpracování

S ohledem na výše uvedené informace o geocachingu je zřejmé, že tato hra může mít reálné a potenciální dopady na kulturu v dané obci, na rozvíjení jejího cestovního ruchu, což se potom buď přímo, nebo nepřímo odvíjí i na příjmech, které může obec získat od účastníků geocachingu. Jedná se zároveň o jednu z aktivit, která může obohacovat kulturní život občanů (viz účet kultury v rámci celé České republiky).

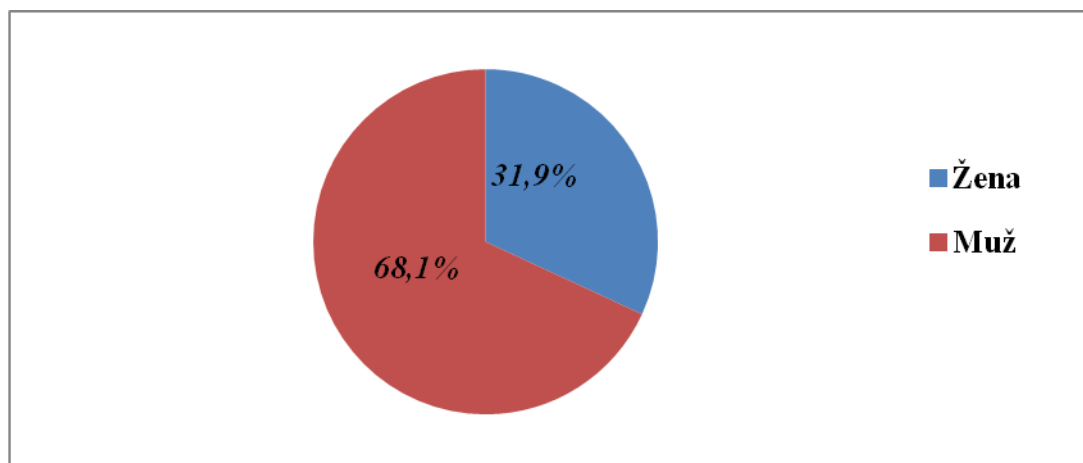
6 Dotazníkové šetření

Kapitola se zabývá interpretací výsledků z dotazníkového šetření, o jehož metodice bylo referováno v jedné z předcházejících kapitol. Celkem dotazník obsahoval 24 otázek směřujících na využívání a přínos geocachingu v obci Třebenice a jejím blízkém okolí. Celá podoba využitého dotazníku se nachází v Příloze 1.

6.1 Soubor respondentů

Celkem se dotazníkového šetření účastnilo 69 respondentů, jejichž charakteristiku lze vymezit na základě otázek č. 22, 23 a 24. Prostřednictvím otázky č. 22 bylo možno zjistit pohlaví respondentů výzkumu. Jak je patrné z Graf č. 1, převažují muži.

Graf č. 1: Charakteristika respondentů z hlediska pohlaví

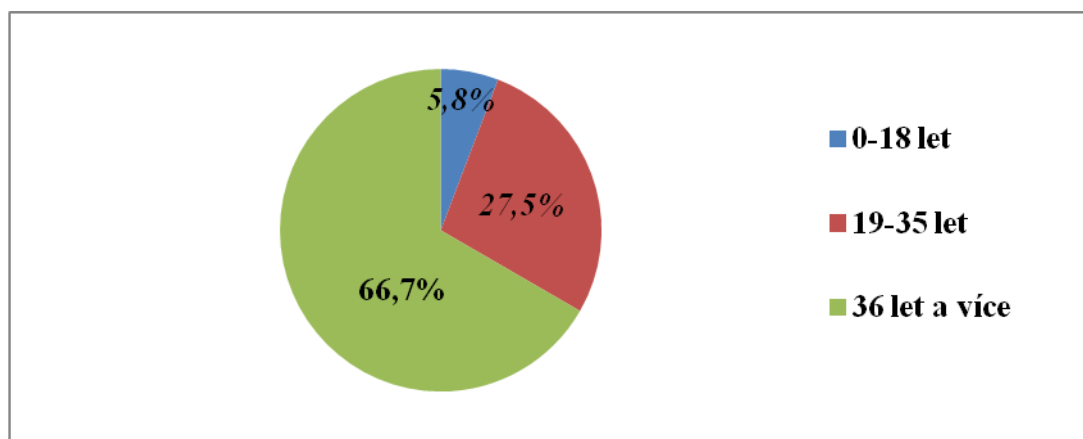

Zdroj: vlastní zpracování

Dle grafu č. 1 je patrné, že mužů se dotazníkového šetření zúčastnilo celkem 68,1 % (47), žen 31,9 % (22). Z toho vyplývá zřetelná převaha mužů – respondentů.

Dle další otázky č. 23 bylo zjišťováno, jaký je věk respondentů dotazníkového šetření. Jak je prezentováno v Graf č. 2, více než 66 % osob se nachází ve věkové kategorii 36 let a více.

Graf č. 2: Charakteristika respondentů z hlediska věku

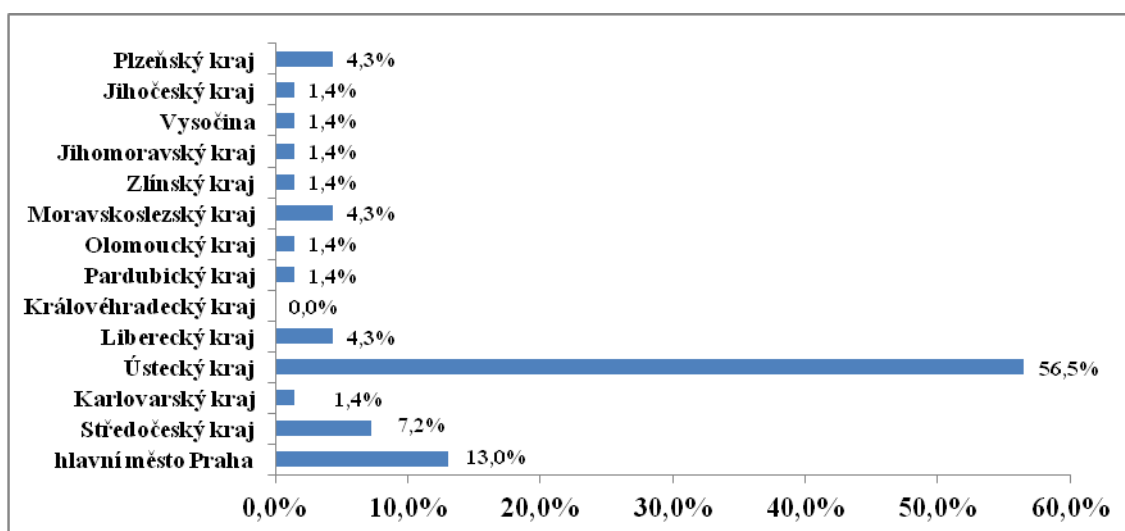

Zdroj: vlastní zpracování

Dle výsledků zaznamenaných v grafu je patrné, že výzkumného šetření se zúčastnilo celkem 66,7 % osob ve věku nad 36 let. Dalších 27,5 % jsou respondenti ve věkové skupině 19-35 let, nejméně, a to necelých 6 % osoby do 18 let. Z toho je tedy zřejmé, že geocaching využívají zejména lidé staršího věku, což ovšem může být dáno jenom tím, že dotazník vyplňovala jedna osoba z rodiny (viz dále, kdy bylo zjištěno, že geocaching realizovalo více osob, min. 2).

Lze předpokládat, že geocaching v obci Třebenice budou využívat, resp. vykonávat osoby ze stejného, tj. Ústeckého kraje.

Graf č. 3: Charakteristika respondentů z hlediska kraje trvalého bydliště

Zdroj: vlastní zpracování

Uvedený předpoklad se naplnil, neboť výsledky z grafu prokazují, že celkem 56,5 % respondentů pochází z Ústeckého kraje. Poměrně významný je také počet osob přijíždějících z hlavního města Prahy (13 %) a ze Středočeského kraje (7,2 %). Co se týče ostatních krajů, zde lze spíše hovořit jenom o jedné či dvou osobách.

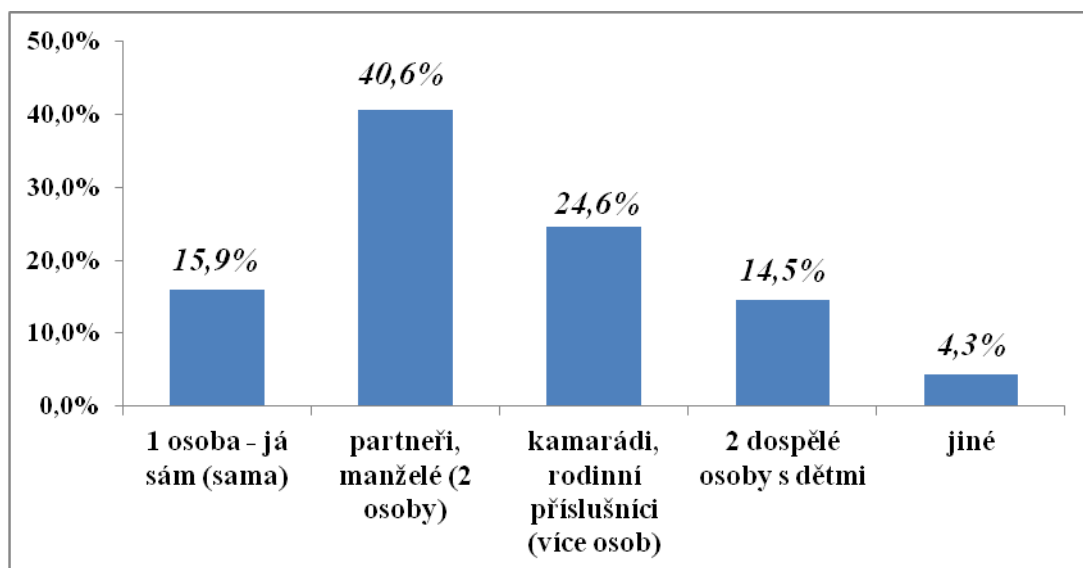
Jestliže však většina turistů či zájemců o geocaching přijíždí z Ústeckého kraje, tito lidé pravděpodobně nebudou využívat ubytování v obci Třebenice, což je významný zdroj příjmů, který může tato obec využívat v rámci svého regionálního rozvoje. S ohledem na výsledky šetření lze tak uvažovat spíše jen o cca 30 osobách z celkového počtu 69 respondentů, jež by využili ubytovací služby. Ovšem potencionálně lze u všech oslovených osob předpokládat, že využijí služby gastronomické, navštíví některou z památek v obci či v okolí apod. Ne vždy to obci přináší rovnou ekonomický přínos, nicméně zde lze uvažovat o nepřímých dopadech na hospodaření obce Třebenice.

6.2 Výsledky a jejich interpretace

Následující podkapitola se věnuje interpretaci dosažených výsledků z dotazníku, resp. otázek č. 1 až 21. Díky tomu bude možno uvažovat o možném ekonomickém přínosu (jeho faktickému vlivu bude věnována další podkapitola).

Prostřednictvím otázky č. 1 bylo zjišťováno, kdo se konkrétně účastnil geocachingu (resp. kdo vyhledával geocache na území obce Třebenice). Na výběr bylo z několika odpovědí, přičemž nejčastěji respondenti uváděli, že geocaching realizovali v páru jako manželé či partneři, nebo ve skupině přátel či s rodinou (bez dětí).

Graf č. 4: Účast na geocachingu

Zdroj: vlastní zpracování

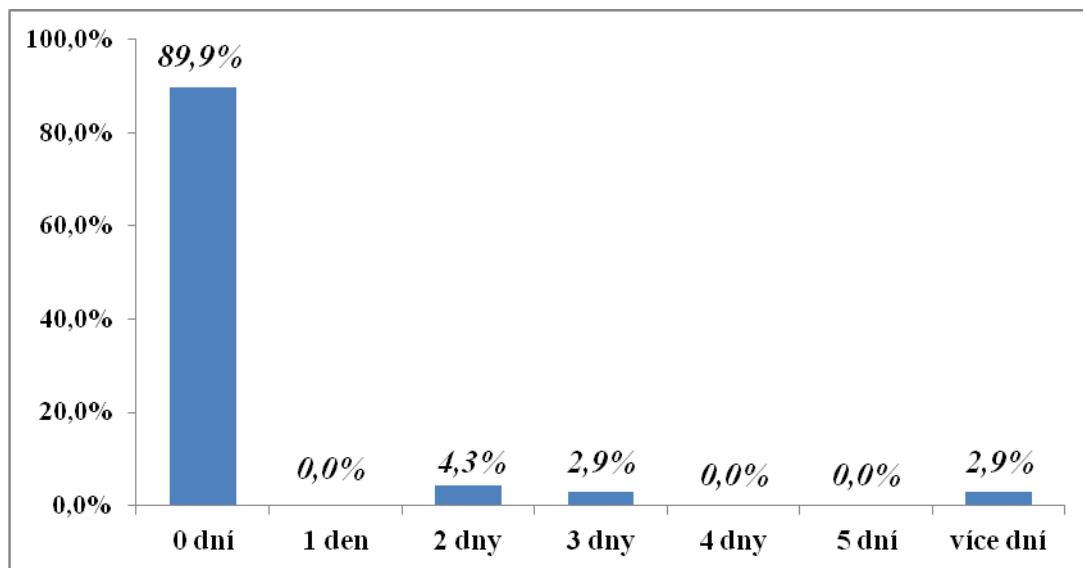
Výsledky poukazují na to, že více než 40 % respondentů provozovalo geocaching jako pár (partneři, manželé), tzn. 2 osoby celkem. Dalších téměř 25 % osob se geocachingu účastnilo ve skupině kamarádů či vlastní rodiny (alespoň 2 osoby, spíše více). Jedná se tak o celkem 65,2 % respondentů.

Graf č. 4 zobrazuje i to, že téměř 16 % respondentů geocaching realizovalo samostatně, s dětmi 14,5 %. Tři odpovědi ukazovaly na to, že se geocachingu účastnila jedna dospělá osoba s dítětem, otec se dvěma dětmi a manželé s domácím mazlíčkem (psem).

Z výše uvedených odpovědí však vyplývá, že geocachingu se vždy účastní minimálně dvě osoby. Celkem takto odpovědělo 84,1 % respondentů. Lze tím předpokládat, že geocaching má výraznou potenciální ekonomickou sílu, neboť dvě osoby pravděpodobně navštíví i další jiná zařízení a utratí zde více peněz, než jenom jedna osoba.

Za pomoci otázky č. 2 byli respondenti dotazováni, zda využili v obci Třebenice ubytovacích služeb, a pokud ano, na kolik dní se ubytovali. Z této otázky je možno usuzovat na jeden z možných ekonomických přínosů geocachingu pro obec Třebenice. Jak ukazují výsledky Graf č. 5, většina uživatelů geocachingu však této možnosti nevyužila.

Graf č. 5: Využití ubytovacích služeb v obci Třebenice – počet dní

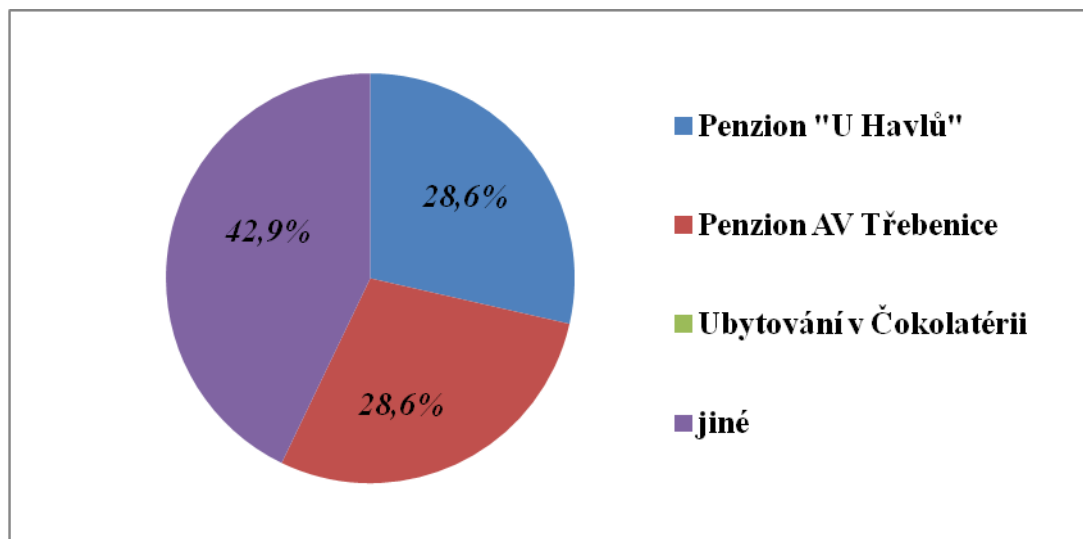
Zdroj: vlastní zpracování

Dle odpovědí jednotlivých respondentů bylo zjištěno, že téměř 90 % z nich ubytovací služby v obci Třebenice nevyužilo. Lze tudíž předpokládat, že geocaching většina jejich uživatelů provozuje v rámci půldenních či jednodenních výletů. Případně ubytování nesplňuje nároky respondentů na to, aby se zde ubytovali, a raději využijí ubytovacích služeb ve větším městě (to je však jenom ojedinělé).

Celkem se tak 62 všech respondentů v obci Třebenice neubytovalo. Další uvedli, že se ubytovali na 2 (4,3 %), 3 (2,9 %) nebo 6 a více dnů (2,9 %). Jednalo se o celkem 7 osob. To je poměrně malý počet (10,1 %).

Na tuto oblast ubytovacích služeb navazovala otázka č. 3, kdy bylo možno zjistit, jaká forma ubytování byla respondenty využita. Dotazovaní měli možnost odpovědět, že se jednalo o Penzion „U Havlů“, Penzion AV Třebenice, o Ubytování v Čokolatérii, příp. mohli uvést jinou možnost. Graf č. 6 prezentuje výsledky od respondentů, kteří uvedli, že ubytovacích služeb využili. Nerelevantní jsou v tomto případě respondenti, kteří uvedli, že se v obci Třebenice neubytovali (celkem 62 osob).

Graf č. 6: Využití konkrétních druhů ubytování v obci Třebenice

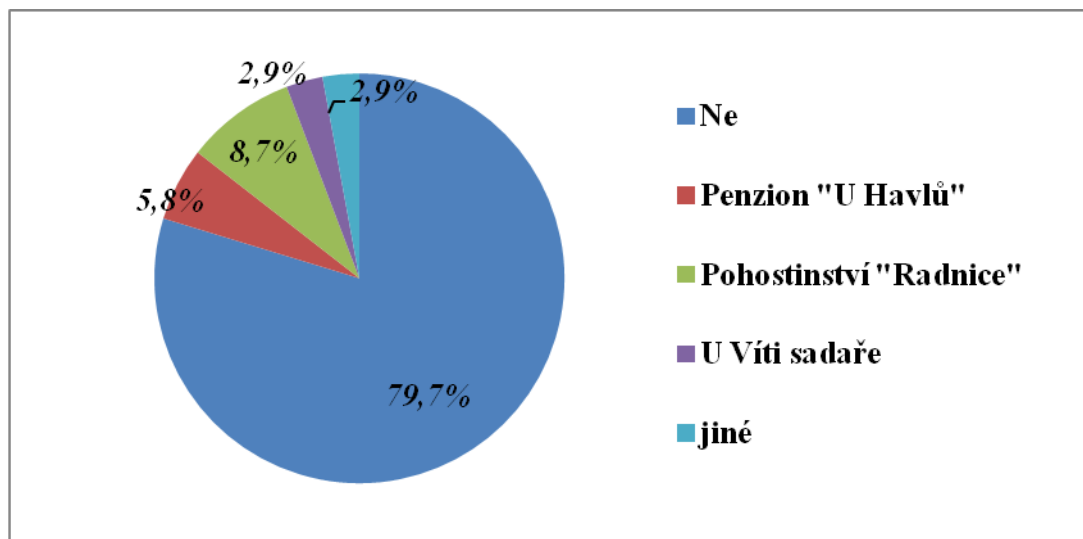
Zdroj: vlastní zpracování

Dle výsledků (Graf č. 6) je zřejmé, že ekonomický přínos obce Třebenice z ubytování turistů v rámci geocachingu není příliš velký, neboť pouze 4 respondenti z celkového počtu 7 turistů využili klasických forem ubytovacích zařízení (28,6 % se ubytovalo v Penzionu „U Havlů“, dalších 28,6 % v Penzionu AV Třebenice). Ubytování v Čokolatéřii nevyužil žádný respondent. Další tři respondenti (42,9 %) uvedli, že se ubytovali v soukromí, u známých či příbuzných.

Propočítá-li se uvedení 4 respondenti na celkový počet respondentů (69), jedná se o 5,8 % dotázaných. Je tedy zřejmé, že finanční prostředky z ubytování nepředstavují pro obec Třebenice příliš velký potenciál při využívání geocachingu.

Další dvě otázky, a to otázky č. 4 a č. 5 se zabývaly otázkou stravovacích služeb u respondentů realizujících geocaching v obci Třebenice. Bylo zjišťováno, zda tito respondenti využili možnosti obědů a večeří v některém ze stravovacích zařízení.

Graf č. 7: Využití stravování (oběd) v některém ze stravovacích zařízení v obci Třebenice

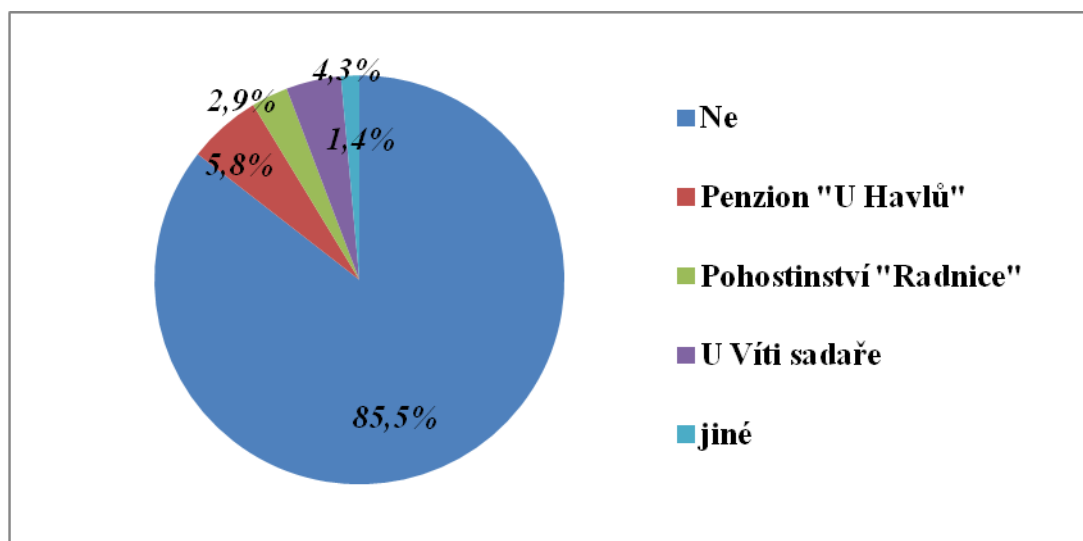

Zdroj: vlastní zpracování

Možnosti stravování – obědů využilo více turistů, než v případě ubytování. V obci Třebenice obědvalo celkem 14 respondentů z 69 celkem (20,3 %). Přestože dva respondenti uváděli, že neví, kde se přesně stravovali, na základě jejich odpovědí je zřejmé, že se jednalo o restauraci „U Vítí sadaře“. Celkem tak tuto možnost, stravovat se - obědovat, využili čtyři respondenti (2,9 %). Dalších 5,8 % respondentů obědvalo v Penzionu „U Havlů.“ Více v Pohostinství „Radnice“ (celkem 6 osob - 8,7 %).

Možnosti navečeřet se využilo v obci Třebenice méně turistů – respondentů, než v případě obědů. To mimo jiné souvisí s tím, že geocaching je realizován často jako půldenní výlet, a proto večere již není v některém ze stravovacích zařízení využívána. Celkem 10 respondentů uvedlo, že se někde v Třebenicích navečeřelo.

Graf č. 8: Využití stravování (večeře) v některém ze stravovacích zařízení v obci Třebenice

Zdroj: vlastní zpracování

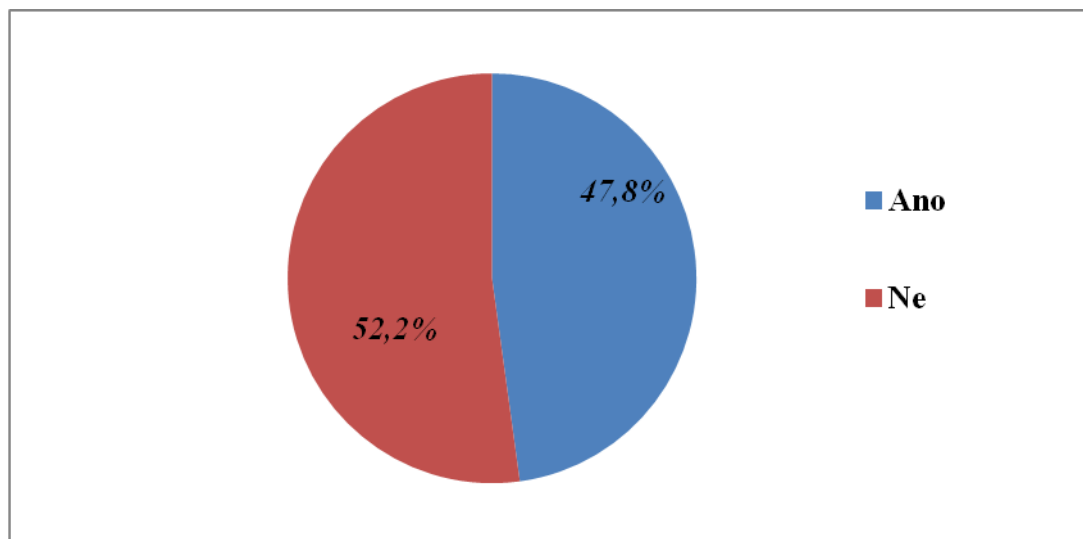
Celkem 85,5 % respondentů v obci Třebenice nevečeřelo, dalších 14,5 % však tuto možnost připustilo a potvrdilo. Nejčastěji byl referován Penzion „U Havlů“ – celkem 4 respondenti (5,8 %). Dalších 4,3 % respondentů zvolilo pro večeři zařízení – restauraci U Vítí sadaře. Pohostinství „Radnice“ uvedlo jako možnost pro navečeření se 2,9 % respondentů. Jeden dotázaný zvolil možnost jiné, přičemž uvedl restauraci Šanghaj.

Ubytovací a stravovací zařízení dle výše uvedených odpovědí jsou sice méně využívány, než by bylo možno předpokládat, nicméně je zřejmé, že je zde jistý ekonomický potenciál do budoucna. Na to by se však měla obec Třebenice do budoucna více zaměřovat v rámci své propagace, vydávání propagačních materiálů apod.

Další otázky v dotazníku byly zaměřeny na navštívení různých památek jak přímo v obci Třebenice, tak v jejím okolí samotnými respondenty. I na základě těchto otázek je možno dále zjišťovat ekonomický potenciál geocachingu, neboť na řadě navštívených pamětihodností je nutno zaplatit vstupné.

Graf č. 9 ukazuje na to, že téměř polovina všech uživatelů geocachingu navštívila muzeum českého granátu v Třebenicích, který je znám jako jedna z unikátních památek v České republice vůbec.

Graf č. 9: Návštěva Muzea českého granátu v Třebenicích

Zdroj: vlastní zpracování

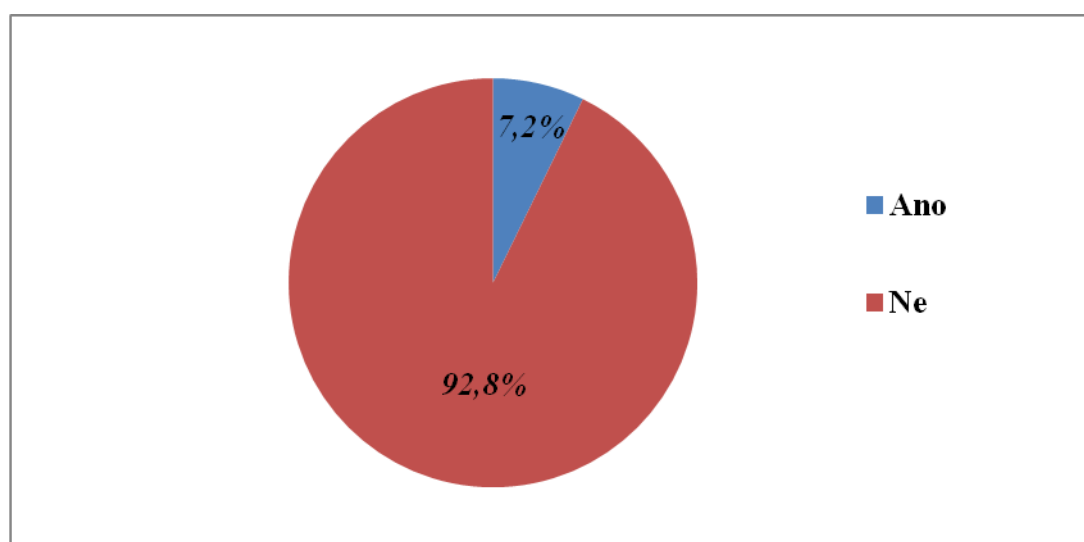
Ačkoliv Graf č. 9 ukazuje na mírnou převahu respondentů, kteří Muzeum českého granátu v Třebenicích nenavštívili (52,2 %), je zde celkem 33 dotázaných (47,8 %), kteří tak naopak učinili. Vstupné do tohoto muzea činí 30 Kč u dospělých a 20 Kč u dětí (bude ještě dále analyzováno). Z toho tedy vyplývá, že ekonomický přínos pro obec Třebenice z geocachingu je tu zřejmý a zřetelný.

Za pomoci otázky č. 7 bylo možno zjistit, zda respondenti realizující geocaching v obci Třebenice navštívili v tomto rámci také zříceninu hradu Košťálov, který se nachází nedaleko této obce a je dostupný pouze pěšky (referováno o něm bylo v jedné z předcházejících kapitol, dochovaly se pouze některé části hradu). Je zřejmé, že i tato památka je respondenty hojně navštěvována. Její navštívení a prohlídku uvádí téměř polovina všech respondentů.

Přestože je patrné, že zříceninu hradu Košťálov navštívilo hodně respondentů, je to o něco méně, než v případě Muzea českého granátu v Třebenicích. 56,5 % respondentů uvedlo, že zříceninu hradu Košťálov nenavštívilo (naproti tomu Muzeum českého granátu nenavštívilo 36 osob vs. 39 osob nenavštívení zříceniny). Na zříceniny se naproti tomu podívalo celkem 30 respondentů tj. 43,5 %, do Muzea českého granátu se však podívalo celkem 33 respondentů.

Za pomoci otázky č. 8 bylo zjišťováno, zda při realizaci geocachingu v obci Třebenice měli respondenti možnost využít i služeb plaveckého bazénu v blízkých Lovosicích (7 km) nebo Libochovicích (10 km). Přimo v Třebenicích se však plavecký bazén nenachází. Ze vstupného však zde Třebenice nemohou čerpat, nicméně i další turisté, kteří služeb využijí, se nakonec mohou rozhodnout navštívit i Třebenice, takže tato skutečnost má nepřímý efekt na hospodaření a ekonomický přínos obce.

Graf č. 10: Návštěva plaveckého bazénu v okolí obce Třebenice

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 10 však zřetelně ukazuje, že pro respondenty, kteří realizují geocaching v obci Třebenice a blízkém okolí, není vlastní využívání služeb plaveckého bazénu. Spíše navštíví některou z pamětihodností, nebo se budou v okolí stravovat, než by si šli zaplavovat.

Celkem 92,8 % respondentů (tj. 64 z celkového počtu všech osob) plavecký bazén nenavštívilo. Tuto možnost označilo pouze 5 dotázaných, což znamená pouze 7,2 % respondentů. Příjmy z plaveckého bazénu nelze ani v nepřímých souvislostech považovat za relevantní ekonomický přínos obce Třebenice.

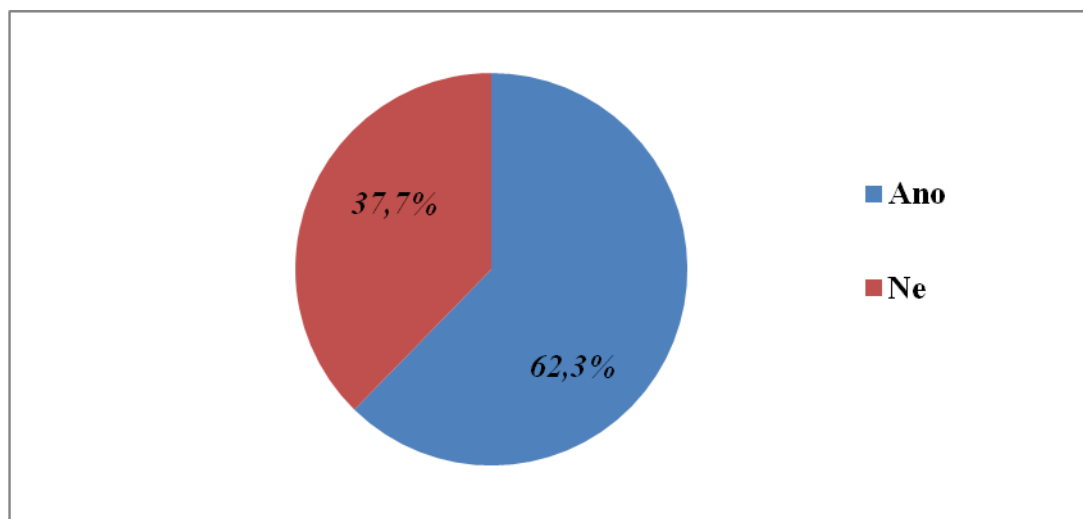
V rámci otázky č. 9 byli respondenti dotazováni, zda v Třebenicích v rámci geocachingu navštívili goticko-renesanční kostel Narození Panny Marie. Ten se nachází v samotném srdci obce Třebenice, na Paříkově náměstí, v blízkosti dalších restauračních

a ubytovacích zařízení a Městského úřadu. Ačkoliv se jedná o významnou památku obce, většina respondentů ji nenavštívila. Celkem 49 respondentů (71 %) uvedlo, že tuto památku v rámci realizace geocachingu nenavštívilo, avšak naproti tomu 20 respondentů (29 %) uvedlo opačnou odpověď.

Tato významná památka se tak spíše nestala objektem respondentům a nebyla ani důvodem, proč ji vidět. Příčinu lze hledat mimo jiné i v tom, že kostel je reprezentantem křesťanské víry, a velká část obyvatel České republiky je ateistů.

Návštěva dalšího významného objektu se týkala zříceniny hradu Hazmburk. Ten se též nachází v blízkém okolí obce Třeбенice, a to přibližně 7 km po turisticky značené cestě. Turisté mohou využít červenou turisticky značenou cestu, po které se po přibližně 2,5 hodinách chůze s převýšením 220 m dostanou na stejnojmenný vrchol kopce, kde se zřícenina hradu nachází. Hrad pochází ze 13. století. Je významnou součástí celého Českého středohoří a též přírodního parku Hazmburk.

Graf č. 11: Návštěva zříceniny hradu Hazmburk

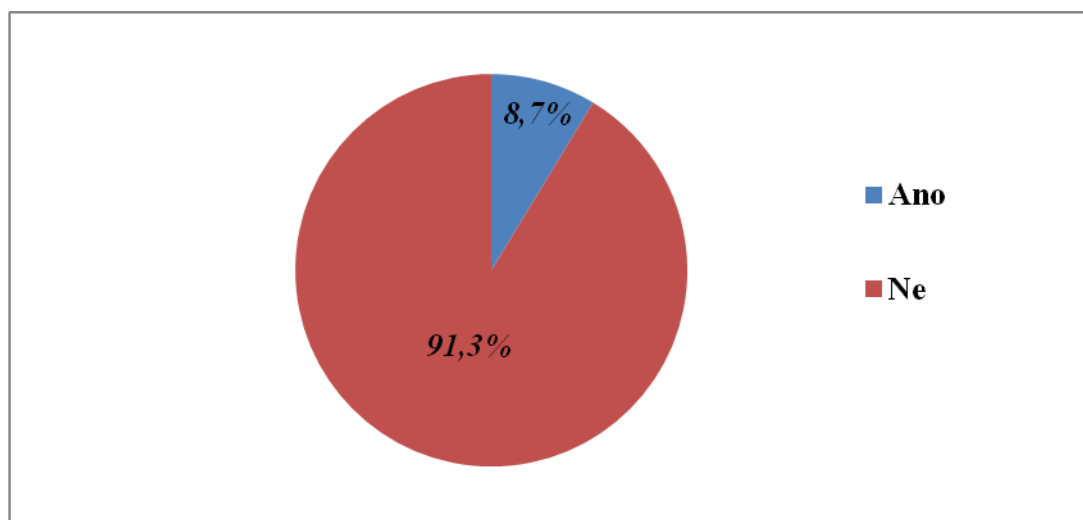
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10 představuje v odpovědích poprvé otázku, v níž dominuje převaha turistů, jež daný objekt (pamětihodnost) navštívili. Zde se celkem 43 turistů – respondentů (62,3 %) vyjádřilo, že zříceninu hradu Hambzburk navštívilo. Opačnou odpověď udalo 26 dotázaných, což představuje 37,7 % všech respondentů.

Za pomoci otázky č. 11 byla zjišťována návštěva zámku Dlažkovice. Nachází se ve stejnojmenné obci Dlažkovice, která je od obce Třebenice vzdálena pěší chůzí cca 2,5 km (doba chůze cca 50 minut). Turista se vydá menší silnicí směr Dlažkovice a Lkáň. Od středu obce Dlažkovice se zámek nachází přibližně 150 m. Nevýhodou však je, že prostory zámku jsou pro veřejnost v současnosti nepřístupné, protože zde sídlí Dětský domov. Nicméně i přes to mohou turisté objevovat a obdivovat jeho exteriéry zvnějšku. Kromě toho se v obci Dlažkovice nachází také kostel sv. Václava a blízko něj menší potok se studánkou.

Pravděpodobně díky tomu, že zámek je nepřístupný pro návštěvu, uvádí většina respondentů, že jej nenavštívila.

Graf č. 12: Návštěva zámku Dlažkovice

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledky grafu (Graf č. 12) poukazují na to, že celkem 63 respondentů zámek v Dlažkovicích nenavštívilo (tj. 91,3 %). Pouze 6 respondentů uvedlo (8,7 %), že tak učinilo. Zde by bylo vhodnější, aby se zvýšila propagace zámku i samotné obce Dlažkovice, což by jistě přispělo i ekonomické přínosu a rozvoji obce Třebenice.

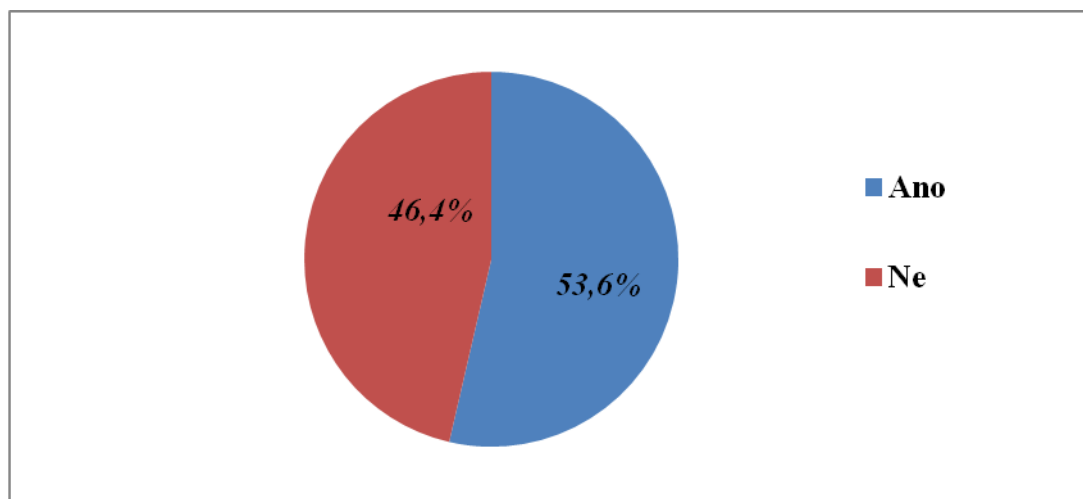
Prostřednictvím otázky č. 12 bylo zjišťováno, zda respondenti navštívili kostel sv. Petra a Pavla, který se nachází na kraji obce Sutom. Pěšky je tato pamětihodnost vzdálená od středu obce Třebenice za cca 1,5 hodinu (4,2 km). Míjí se rozcestí hradu

Košťálov (z obce Třebenice se jde po červené kolem rozcestníků Košťálov a Nad Sutomí) až do obce Sutom a odtud po silnici směrem na Březno. Kostel se nachází přibližně po 300 metrech od rozcestí silnice v obci Sutom. Tato pamětihodnost je zapsána do seznamu kulturních národních památek České republiky.

Vzhledem k tomu, že se opět jedná o reprezentační objekt křesťanské víry, větší část respondentů kostel sv. Petra a Pavla nenavštívil. Uvedlo tak alespoň celkem 57 všech dotázaných, což představuje 82,6 %. Opačnou odpověď udalo pouze 12 osob, tzn. 17,4 % respondentů.

V blízkosti obce Třebenice se nachází zámek v Libochovicích. Pěšky jej může turista navštívit po červeně značené turistické trase vedoucí z obce Třebenice až do Libochovic, k zámku (cca 11 km). Turista sem dojde za přibližně 3 hodiny. Zámek Libochovice lze považovat za významnou zdejší památku, která pochází z renesanční vývojové epochy. Zajímavostí je také, že se zde narodil významný český rodák Purkyně. Příjmy vybrané z návštěvy zámku nepřímo přispívají k regionálnímu rozvoji a přínosu obce Třebenice. Vstupné na libochovický zámek činí 80 Kč u dospělého, dítě platí 60 Kč.

Graf č. 13: Návštěva zámku Libochovice

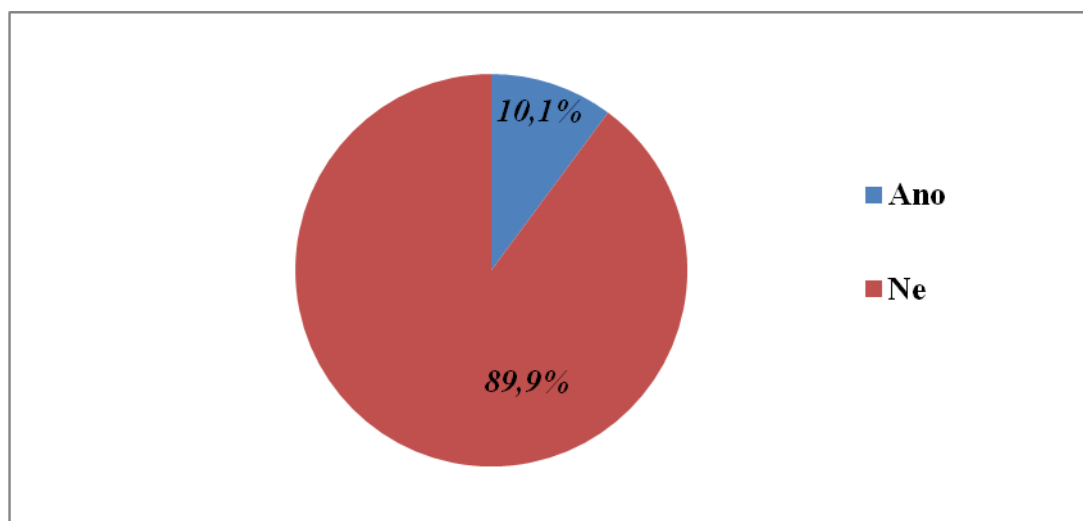
Zdroj: vlastní zpracování

Obecně se tedy s ohledem na graf (Graf č. 13) výše považují za oblíbené a také častokrát navštěvované. Proto bylo dosaženo těchto výsledků. Převažují zde totiž respondenti, kteří v rámci realizování geocachingu v obci Třebenice a blízkém okolí

navštívili také zámek Libochovice. Uvedlo tak celkem 37 respondentů, tj. 53,6 %. Opačnou odpověď udalo 32 osob, tzn. 46,4 % respondentů. Zámky či jiné podobné pamětihodnosti lze s ohledem na ekonomický potenciál obce Třebenice považovat za významné.

Jak již bylo uvedeno v jedné z předcházejících kapitol, obec Třebenice je poměrně dobře dopravně dostupná. Klasické vlakové spojení zde ovšem neexistuje. Proto se obce bývalé železniční dráhy spojili a nadále zde v rámci tzv. švestkové dráhy realizují jako turistickou atraktivitu, zejména v sezóně, spojení vlakem, lokálkou. I proto byli respondenti dotazováni, a to v rámci otázky č. 14, zda tuto dopravu využili. Dle grafu (Graf č. 14) níže je zřejmé, že tento způsob dopravy však není příliš využíván. Častěji tak pravděpodobně turisté využívají jako nejčastějšího dopravního prostředku osobního automobilu, který následně nechávají odstavený na parkovišti či jiném vhodném místě, a odtud podnikají výlety a výpravy za geocachingem, či za jinou další památkou.

Graf č. 14: Využití tzv. Švestkové dráhy

Zdroj: vlastní zpracování

Dle vyhodnocených údajů bylo zjištěno, že celkem 62 respondentů (89,9 %) švestkovou dráhu v rámci geocachingu nevyužilo, pouze 7 osob (10,1 %).

Jak již bylo dříve zmíněno, v blízkosti obce Třebenice se nachází také pevnost Terezín, místo, kde se za druhé světové války nacházel koncentrační tábor. Dnes

je zde umístěn také památník. Proto se v otázce č. 15 autorka diplomové práce dotazovala, zda tuto památku navštívili. Údaje poukazují na to, že 56,5 % všech respondentů památník a pevnost v Terezíně navštívilo, dalších 43,5 % však nikoliv.

Jednou z významných charakteristik obce Třebenice je také skutečnost, že je zde zajišťována autobusová doprava, jednotlivými dopravci. Z vyhodnocení odpovědí otázky č. 16 vyplynulo, že 94 % respondentů při geocachingu této autobusové dopravy nevyužilo, tzn. celkem 65 osob z celkového počtu 69 oslovených.

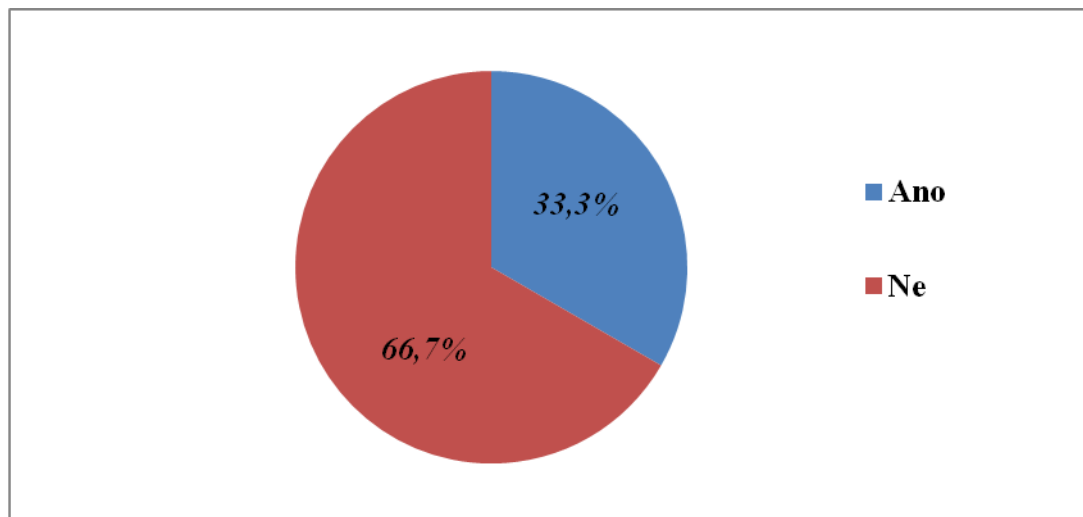
Přibližně 7 km od obce Třebenice se nachází větší město Lovosice, které také nabízí řadu pamětihodností či jiných zajímavostí k navštívení. Proto byli respondenti dotazováni, zda toto město navštívili. 71 % všech dotázaných uvedlo, že tak skutečně učinili. Jednalo se o celkem 49 osob. Dalších 20 účastníků šetření však odpovědělo záporně (29 %).

Zatímco však velká část respondentů navštívila samotné město Lovosice, hotel Lev v této obci téměř nikdo. 64 osob, tj. 92,8 % z respondentů uvedlo, že tak neučinili, což značí, že se zde ubytovalo v rámci provozování hry geocachingu jenom 5 osob (7,2 %).

V knihovně obci Třebenice je také možné využít internetu, a proto byli respondenti v rámci otázky č. 19 dotazováni, zda této možnosti využili (za případný poplatek). Dle vyhodnocených odpovědí z dotazníků vyplynulo, že tak učinil jen jeden respondent (1,4 %). Zbytek odpověděl záporně (98,6 %). To je dáno tím, že dnes již většina občanů ČR má mobilní internet, a nepotřebuje možnosti internetu v této podobě využívat (spíše místní).

Za pomoci grafu (Graf č. 15) bylo od respondentů zjištěno, zda by obec Třebenice navštívili i za situace, že by se zde nenacházely cache. Je zcela zřejmé, že toto místo či celý region samo o sobě nenabízí dostatečné množství jiných zajímavostí, neboť většina respondentů uvedla, že by tak neučinila bez geocachí.

Graf č. 15: Návštěva obce Třebenice i bez geocachí

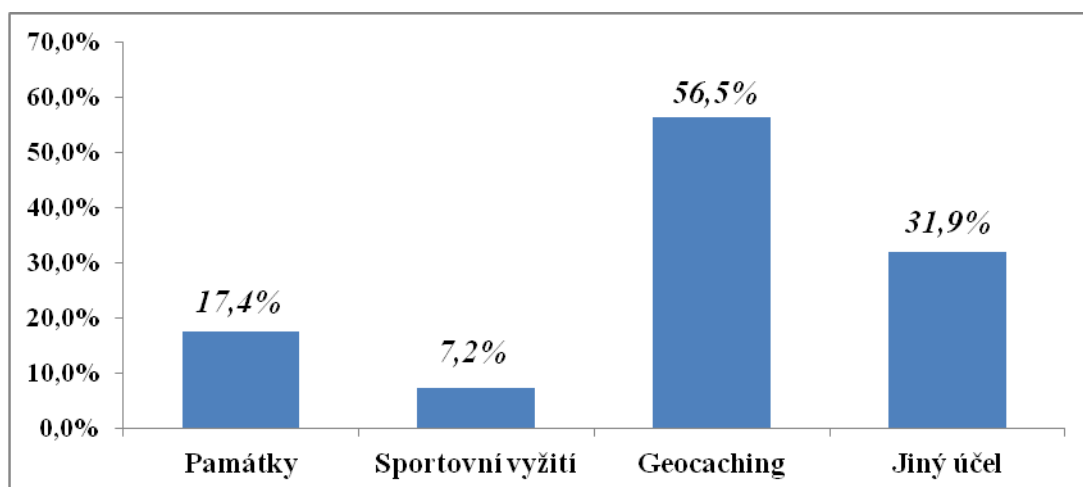

Zdroj: vlastní zpracování

Jak je zřejmé z výše uvedeného grafu (Graf č. 15), celkem 33,3 % všech respondentů by tento region navštívili i tehdy, že by se zde žádné schránky nenacházely. Jedná se o 23 osob, což představuje výhodný potenciál, s nímž lze pracovat v budoucnu.

Pro celou problematiku diplomové práce bylo také důležité zjištění, proč vůbec respondenti obec Třebenice navštívili, zda to byl skutečně výhradně geocaching, nebo i něco jiného. Výsledky prezentuje graf (Graf č. 16).

Obrázek č. 26: Účel návštěvy obce Třebenice

Zdroj: vlastní zpracování

S ohledem na graf (Graf č. 16) je nutno podotknout, že respondenti mohli uvést více než jenom jednu odpověď. Proto také celkový počet odpovědí udává více než 69 responsí (více než 100 %). Výhradně pouze za geocachingem obec Třebenice navštívilo 56,5 % všech respondentů. To je také nejvýznamnější důvod. Zde je však nutno poukázat na určité zkreslení těchto výsledků, neboť respondenti byli osloveni především na webové stránce geocaching.com, kam přicházejí za účelem vyhledání geocachí.

Pro památky navštívilo obec Třebenice 17,4 % respondentů, pro sportovní vyžití 7,2 %. Někteří respondenti, i ti, co označili kategorii účelu pro geocaching, udali odpověď „jiný účel“. Uvést lze např. tyto odpovědi:

- končila zde trasa našeho cyklovýletu,
- jezdíme do Třebenic na veterinu,
- návštěva galerie v Muzeu českého granátu,
- návštěva známých či příbuzných,
- exkurze,
- skupinový výlet,
- návštěva Čokolaterie aj.

7 Ekonomický přínos obce Třebenice z geocachingu

Využito je jednoho z multiplikátorů (příjmový pravý multiplikátor typu I), jenž byl objasněn v rámci teoretické části práce. Je nutné zjistit, počet účastníků, který by mohl obec za účelem geocachingu navštívit za jeden rok, jaké jsou výdaje účastníků geocachingu dle uskutečněného dotazníkového šetření a jaká je hodnota multiplikátoru.

7.1 Hodnota multiplikátoru

Hodnota multiplikátoru byla zjištěna na základě výpočtu hodnot ze SIOT tabulky Českého statistického úřadu [46,] (Příloha č. 3) za jednotlivé položky. Jedná se o multiplikátor produkce, který se vypočítá dle Leontiefova vzorce – matice komplexních koeficientů: $(I - A)^{-1}$, přičemž se počítá se sloupcovým součtem vypočtených koeficientů v SIOT tabulce pro dané odvětví (Příloha č. 3). I v tomto vzorci znázorňuje jednotkovou matici. A vyjadřuje matici přímých koeficientů, to se podle ČSÚ [46] vypočte jako podíl mezispotřeby určitého produktu daného výrobku a hodnoty této produkce.

V rámci přílohy (Příloha č. 3) jsou uvedeny konkrétní číselné údaje, s nimiž bylo možno počítat v rámci výpočtu multiplikátoru, přičemž se využilo vzorce:

$$\text{Multiplikátor produkce} = \frac{\text{Přímé+nepřímé efekty}}{\text{Přímé efekty}}$$

Níže bude popsán postup výpočtu multiplikátorů produkce u jednotlivých položek, které jsou důležité pro výpočet ekonomického přínosu geocachingu v obci Třebenice.

Sportovní, zábavní a rekreační služby

V rámci této položky je z tabulky (Příloha č. 3) nutné uvažovat řádek a sloupec 93 označený jako „Sportovní, zábavní a rekreační činnosti“. Pro výpočet multiplikátoru produkce se využije tohoto vzorce:

$$\text{Multiplikátor produkce} = \frac{\text{(Sloupec 93 v řádce P.2 Mezispotřeba základní ceny + řádek 93 v sloupci celkem)}}{\text{Sloupec 93 v řádce P.2 Mezispotřeba základní ceny}} = \frac{(5\,694 + 5\,109)}{5\,694} = 1,90$$

Ubytovací služby

V rámci této položky je z tabulky (Příloha č. 3) nutné uvažovat řádek a sloupec 55 označený jako „Ubytování.“ Pro výpočet multiplikátoru produkce se využije tohoto vzorce:

Multiplikátor produkce =

$$\frac{(\text{Sloupec 55 v řádku P.2 Mezispotřeba základní ceny} + \text{řádek 55 v sloupci celkem})}{\text{Sloupec 55 v řádku P.2 Mezispotřeba základní ceny}} =$$
$$\frac{(3\ 133 + 2\ 411)}{3\ 133} = 1,77$$

Stravovací služby

V rámci této položky je z tabulky (Příloha č. 3) nutné uvažovat řádek a sloupec 56 označený jako „Stravování a pohostinství“. Pro výpočet multiplikátoru produkce se využije tohoto vzorce:

Multiplikátor produkce =

$$\frac{(\text{Sloupec 56 v řádku P.2 Mezispotřeba základní ceny} + \text{řádek 56 v sloupci celkem})}{\text{Sloupec 56 v řádku P.2 Mezispotřeba základní ceny}} =$$
$$\frac{(15\ 626 + 4\ 577)}{15\ 626} = 1,29$$

Doprava

V rámci této položky je z tabulky (Příloha č. 3) nutné uvažovat řádek a sloupec 49 označený jako „Pozemní a potrubní doprava“. Pro výpočet multiplikátoru produkce se využije tohoto vzorce:

Multiplikátor produkce =

$$\frac{(\text{Sloupec 49 v řádku P.2 Mezispotřeba základní ceny} + \text{řádek 49 v sloupci celkem})}{\text{Sloupec 49 v řádku P.2 Mezispotřeba základní ceny}} =$$
$$\frac{(22\ 996 + 24\ 425)}{22\ 996} = 2,06$$

Tabulka č. 1: Výpočet multiplikátoru dle SIOT tabulky (v tis. Kč)

	Přímé efekty	Multiplikátor	Nepřímé efekty	Celkové efekty
Sportovní, zábavní a rekreační služby	5 694	1,90	5 109	10 803
Ubytovací služby	3 133	1,77	2 411	5 544
Stravovací služby	15 626	1,29	4 577	20 203
Doprava	22 996	2,06	24 425	47 421

Zdroj: vlastní zpracování, výpočet multiplikátoru produkce na základě dat [46]

Co se týče dalších výpočtů v tabulce (Tabulka č. 1) lze uvést následující: přímé i nepřímé efekty byly spočteny na základě údajů ze SIOT tabulky z Českého statistického úřadu (viz výše). Hodnoty jednotlivých multiplikátorů jsou důležité při kalkulaci ekonomického přínosu geocachingu v obci Třebenice (je rozvedeno v další podkapitole).

7.2 Ekonomický přínos geocachingu v obci Třebenice

Při výpočtu ekonomického přínosu geocachingu v obci Třebenice je nutno u jednotlivých čtyř položek vyjít z údajů dotazníkového šetření a dat (Příloha č. 2). Díky tomu je možno vypočítat celkový ekonomický přínos za jednotlivé účastníky.

Sportovní, zábavní a rekreační služby:

Do této kategorie lze zařadit turisty, kteří navštívili některý z objektů v obci Třebenice nebo okolí. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že:

- Muzeum Českého granátu navštívilo 33 turistů,
- bazén v Lovosicích 5 osob (uvažována je průměrná doba návštěvnosti 3 hodiny),
- pevnost v Terezíně 39 turistů,
- zámek v Libochovicích 37 osob. Výše přímých příjmů z těchto turistů udává (Tabulka č. 2).

Tabulka č. 2: Výpočet příjmů pro sportovní, zábavní a rekreační služby

	Počet turistů	Cena za vstup do objektu (1 osoba/Kč)	Příjmy celkem v Kč
Muzeum Českého granátu	33	30	990
Bazén v Lovosicích	5	150	750
Pevnost v Terezíně	39	210	8 190
Zámek v Libochovicích	37	80	2 960
Celkové příjmy v Kč			12 890

Zdroj: vlastní zpracování

Ubytovací služby:

Dle výsledků dotazníkového šetření bylo zjištěno, že ubytovacích služeb užilo pouze 7 respondentů, přičemž však 3 osoby se ubytovaly u svých známých či u rodiny, tudíž je nutno počítat jenom se sedmi respondenty. Ti poté strávili pobyt v Třebenicích v těchto ubytovacích zařízeních:

- Penzion u Havlů – 1 osoba 3 noci, 1 osoba 6 nocí,
- Penzion AV Třebenice – 1 osoba 3 dny, 1 osoba 7 dní. Příjmy za tyto osoby v rámci kategorie ubytovacích služeb uvádí tabulka (Tabulka č. 3).

Tabulka č. 3: Výpočet příjmů pro ubytovací služby

	Počet nocí - turistů	Cena za 1 noc/osoba/Kč	Příjmy celkem v Kč
Penzion U Havlů	1 turista na 3 noci	275	825
	1 turista na 6 nocí		1 650
Penzion AV Třebenice	1 turista na 3 noci	250	750
	1 turista na 7 nocí		1 750
Celkové příjmy v Kč			4 975

Zdroj: vlastní zpracování

Stravovací služby:

Zde je nutno uvažovat tři typy údajů. Jednak snídaně, které využily celkem 4 osoby, které byly ubytovány v některém z ubytovacích zařízení. Z dat dotazníkového šetření bylo zjištěno, že na oběd si v Třebenicích do některého ze stravovacích zařízení zašlo celkem 14 osob, na večeři celkem 10 osob. Uvažovat je nutno celkový počet návštěv, který se u jednotlivých osob lišil, i v závislosti na tom, zda se i v Třebenicích ubytovali. Další údaje jsou vypočteny a jsou uvedeny v tabulce (Tabulka č. 4).

Tabulka č. 4: Výpočet příjmů pro stravovací služby

	Počet turistů	Počet návštěv dle délky pobytu	Cena za 1 osobu	Příjmy celkem v Kč
Snídaně v ubytovacím zařízení	4	19	50	950
Oběd Penzion U Havlů	4	12	137	1 644
Oběd Pohostinství Radnice	6	6	137	822
Oběd U Vítí sadaře	4	26	137	3 562
Večeře Penzion U Havlů	4	8	137	1 096
Večeře Pohostinství Radnice	2	7	137	959
Večeře U Vítí sadaře	3	9	137	1 233
Večeře jiné	1	1	137	137
Celkové příjmy v Kč				10 403

Zdroj: vlastní zpracování

Doprava:

Ačkoliv objekty v okolí navštíví větší počet turistů, místní dopravy využilo minimálně osob, neboť většina z nich využívá vlastního osobního automobilu. Dle údajů z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že místní autobusové dopravy využily celkem 4 osoby, které zde strávily celkem 3 noci, přičemž tyto osoby navštívily Lovosice, Dlažkovice a Terezín. Údaje o příjmech z dopravy za tyto osoby jsou znázorněny v tabulce (Tabulka č. 5).

Tabulka č. 5: Výpočet příjmů pro dopravní služby

	Počet turistů	Cena za jízdu tam a zpět (osoba/Kč)	Příjmy celkem v Kč
Doprava do Lovosic a zpět	4	42	168
Doprava do Dlažkovic a zpět	4	30	120
Doprava do Terezína a zpět	4	100	400
Celkové příjmy v Kč			688

Zdroj: vlastní zpracování

Celkové příjmy:

Poté, co byly zjištěny příjmy za jednotlivé kategorie služeb, je možné vypočítat celkové příjmy a tedy celkový ekonomický přínos z geocachingu v obci Třebenice. Tabulka (Tabulka č. 6) předpokládá nejprve ekonomický příjem dle výsledků z dotazníkového šetření.

Tabulka č. 6: Výpočet ekonomického přínosu dle dat z dotazníkového šetření (v Kč)

	Přímé efekty	Multiplikátor	Nepřímé efekty	Celkové efekty
Sportovní, zábavní a rekreační služby	12 890	1,90	11 601,00	24 491,00
Ubytovací služby	4 975	1,77	3 830,75	8 805,75
Stravovací služby	10 403	1,29	3 016,87	13 419,87
Doprava	688	2,06	729,28	1 417,28
Celkem (součet)	28 956	1,66	19 177,90	48 133,90

Zdroj: vlastní zpracování

S ohledem na výsledky tabulky (Tabulka č. 6) lze hovořit o tom, že geocaching na území Třebenice vedl dle údajů z dotazníkového šetření k produkci ekonomického přínosu 48 134 Kč, přičemž přímé výdaje byly ve výši 28 956 Kč, avšak multiplikačním efektem byly tyto příjmy zvýšeny na 48 134 Kč.

Tabulka (Tabulka č. 6) však předpokládá pouze turisty, kteří odpověděli na dotazník (Příloha č. 1). Ten byl distribuován mezi geocachery po dobu 8 měsíců. Je však nutno předpokládat roční ekonomický přínos, tudíž simulovat počet turistů za rok (využit vzorce: počet turistů dle dotazníku/8 * 12). Dle tohoto uvažování pak lze zkonstruovat tabulku (Tabulka č. 7).

Tabulka č. 7: Simulace počtu turistů a příjmů za celý kalendářní rok

	Počet turistů/nocí/návštěv	Cena	Příjmy celkem v Kč
Muzeum Českého granátu	49	30	1 470
Bazén v Lovosicích	7	150	1 050
Pevnost v Terezíně	58	210	12 180
Zámek v Libochovicích	55	80	4 400
Celkové příjmy v Kč			19 100
Penzion U Havlů	13	275	3 575
Penzion AV Třebenice	15	250	3 750
Celkové příjmy v Kč			7 325
Snídaně v ubytovacím zařízení	28	50	1 400
Obědy v Třebenicích	66	137	9 042
Večeře v Třebenicích	37	137	5 069
Celkové příjmy v Kč			15 511
Doprava Lovosice	6	42	252
Doprava Dlažkovice	6	30	180
Doprava Terezín	6	100	600
Celkové příjmy v Kč			1 032

Zdroj: vlastní zpracování

Jakmile tedy bylo možno dospět k ročním příjmům v jednotlivých kategoriích (viz výše), byla jako poslední vypracována tabulka (Tabulka č. 8). Zde je opět kalkulováno

s hodnotou multiplikátoru 1,66, nicméně je zde simulován ekonomický přínos v obci Třebenice za jeden kalendářní rok.

Tabulka č. 8: Simulace ekonomického přínosu z geocachingu v obci Třebenice (v Kč)

	Přímé efekty	Multiplikátor	Nepřímé efekty	Celkové efekty
Sportovní, zábavní a rekreační služby	19 100	1,90	17 190,00	36 290,00
Ubytovací služby	7 325	1,77	5 640,25	12 965,25
Stravovací služby	15 511	1,29	4 498,19	20 009,19
Doprava	1 032	2,06	1 093,92	2 125,92
Celkem (součet)	42 968	1,66	28 422,36	71 390,36

Zdroj: vlastní zpracování

Za pomoci údajů z tabulky (Tabulka č. 8) lze hovořit o tom, že přímé efekty z geocachingu v obci Třebenice za jeden rok budou činit celkem 42 968 Kč. Celkový roční ekonomický přínos pak bude ve výši 71 390 Kč.

V této souvislosti je však důležité zjistit také příjmy od turistů, kteří do obce nepřijeli primárně za geocachingem. To pomůže kvantifikovat příjmy, které realizovali „navíc“, než za účelem, pro který do obce Třebenice přijeli. Na vybraném vzorku 10 lidí bylo zjišťováno, jaké atrakce by navíc v obci Třebenice navštívili, zda by se zde navíc ještě ubytovali, stravovali apod. Z dotazníku (Příloha č. 4) vyplynulo, že tyto osoby již před tím, než dojezdy do obce, měly zajištěno ubytování, stravování (pouze snídaně a večeře) a některé z nich také měly v plánu navštívit památky. Teprve na místě se jich 5 rozhodlo, že se zde budou navíc stravovat (obědy). Nikdo nevěděl, že by chtěl navštívit i další památky nebo by zde zůstal déle. Proto je nutno u 5 osob počítat navíc s obědy, jak je zřejmé z tabulky (Tabulka č. 9).

Tabulka č. 9: Výpočet ekonomického přínosu u osob, které nepřijely primárně za geocachingem (v Kč)

	Přímé efekty	Multiplikátor	Nepřímé efekty	Celkové efekty
Stravovací služby	2 055	1,29	595,95	2 650,95

Zdroj: vlastní zpracování

Bylo zjištěno, že celkový ekonomický efekt u osob, které do obce nepřijely primárně za geocachingem, činil 2 651 Kč. Počet dotazovaných byl zjištěn za dobu jednoho měsíce. Při přepočtu na jeden rok lze uvažovat, že celkové efekty by činily z této skupiny osob 31 812 Kč.

Celkový ekonomický přínos geocachingu pro obec Třebenice bude tedy činit 103 202 Kč, a to na základě zjištění z dotazníkového šetření a následných výpočtů.

8 Závěr

Hlavním cílem této diplomové práce bylo zhodnotit ekonomický přínos geocachingu v konkrétní obci Třebenice nacházející se v Ústeckém kraji, v blízkosti měst Lovosice a Litoměřice. V návaznosti na rešerši zdrojů obce a výsledky z dotazníkového šetření je možno obci v tomto závěru navrhnout doporučení, která by mohla vést ke zlepšení její ekonomické situace a ke zvýšení příjmů plynoucí do obecní pokladny.

Za pomoci dotazníkového šetření bylo možno zjistit, jaký počet turistů by měl o jednotlivé služby zájem. Zde byly předkládány služby ubytovacích a stravovacích zařízení, dále služby místní autobusové dopravy, zábavní a kulturní služby. Uvažován byl jak ekonomický přínos dle údajů z dotazníkového šetření, tak byla tato data simulována pro celý kalendářní rok (data z dotazníkového šetření odpovídají pouze 8 měsícům, tudíž pro roční ekonomický přínos muselo dojít ke změně počtu turistů).

Ukázalo se, že v rámci geocachingu sice navštívilo obec celkem 69 turistů, nicméně pouze 7 z nich se zde alespoň na jednu noc ubytovalo. Služeb některého z ubytovacích zařízení však využily pouze 4 osoby (celkem se jednalo o 19 nocí), přičemž zbylí 4 turisté se buď ubytovali u přátel, nebo u rodiny. S těmi tedy nebylo možno počítat. Celkem tak ubytovacích služeb užilo 6 % dotázaných. O něco více pak v Třebenicích využilo možnosti stravování. Naobědvalo se zde celkem 14 turistů (někteří dokonce opakovaně). Navečeřelo se v Třebenicích celkem 10 turistů (z toho 4 opakovaně).

Místní autobusovou dopravu užily jen 4 osoby. Daleko více pak turisté navštívili některou z místních kulturních památek, jako např. pevnost Terežín, nebo zámek v Libochovicích. Veškeré příjmy, které byly zjištěny dle počtu turistů z dotazníkového šetření, byly uvažovány v rámci kalkulace ekonomického přínosu. Bylo zjištěno, že za rok budou přímé efekty z geocachingu v obci Třebenice činit 42 968 Kč. S následným multiplikačním efektem však bude celkový roční ekonomický přínos 71 390 Kč. Při dalším uvažování o příjmech u turistů, kteří do obce nepřijeli primárně za geocachingem, lze zjistit, že celkový ekonomický přínos bude činit 103 202 Kč.

9 Seznam použitých zdrojů

- 1) ALHADEFF, David A. *Microeconomics and Human Behavior: Toward a New Synthesis of Economics and Psychology*. University of California Press, 1982. 204 p. ISBN: 0-520-04353-7.
- 2) BAKOS, Tomáš. Východiska hodnocení ekonomického dopadu cestovního ruchu. In: *Regionální rozvoj a cestovní ruch. Sborník z vědecké konference* [online]. Jihlava: Vysoká škola polytechnická Jihlava, 2011, 381 s. ISBN 978- 80-87035-44-3.
- 3) BRČÁK, Josef a Bohuslav SEKERKA. *Makroekonomie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2010, 292 s. ISBN 978-80-7380-245-5.
- 4) COOPER, Chris a John FLETCHER John a kol. *Tourism: Principles and Practice*. London: Prentice Hall, 2008, 704 p. ISBN 978-0-273-71126-1.
- 5) ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010, 224 s. ISBN 978-80-247-3061-5.
- 6) Databáze nemovitých památek. *Národní památkový ústav* [online]. 2015 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://monumnet.npu.cz/pamfond/hledani.php>.
- 7) DYER, Mike. *The Essential Guide to Geocaching: Tracking Treasure with Your GPS*. ReadHowYouWant.com, 2010, 200 p. ISBN 978-1-4587-6560-3 [Electronic Version]. Dostupné z: <https://books.google.cz>.
- 8) FRANCOVÁ, Eva. *Cestovní ruch*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003, 119 s. ISBN 80-244-0719-1.
- 9) FUCHS, Kamil a Pavel TULEJA. *Makroekonomie I*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2003, 283 s. ISBN 80-210-3073-9.
- 10) GEISLEROVÁ, Eli. *Mít přehled: průvodce informačními a poradenskými službami pro mládež v ČR*. 1. vyd. Praha: Národní institut dětí a mládeže Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 2012, 241 s. ISBN 978-80-87449-02-8.
- 11) *Geocaching.com* [online]. 2016 [cit. 2016-01-04]. Dostupné z: <https://www.geocaching.com>
- 12) GERTY, M. a kol. *Tourism Multipliers Explained*. Published in Conjunction with the World Tourism Organisation. Madrid: Horwath Tourism & Leisure Consulting, 1981, 13 s.
- 13) HAMARNEHOVÁ, Iveta. *Geografie cestovního ruchu: Evropa*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 271 s. ISBN 978-80-7380-093-2.

- 14) Historické fotografie města Třebenice. *Třebenice: oficiální internetové stránky města* [online]. 2015 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.mesto-trebenice.cz/historicke-fotografie-mesta-trebenice/gs-3340/p1=4724>.
- 15) Historie města. *Třebenice: oficiální internetové stránky města* [online]. 2007 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.mesto-trebenice.cz/historie-mesta/d-5800/p1=4723>.
- 16) HORNER, Susan a John SWARBROOKE. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času: aplikovaný marketing služeb*. Praha: Grada, 2003, 486 s. ISBN 80-247-0202-9.
- 17) INDROVÁ, Jarmila a kol. *Cestovní ruch: základy*. 2. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2009, 122 s. ISBN 978-80-245-1569-4.
- 18) KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, 408 s. ISBN 80-7179-794-4.
- 19) KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- 20) KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. 2. dopl., přeprac. vyd. Ostrava: Montanex, 2007, 375 s. ISBN 978-80-7225-244-2.
- 21) KLÍMA, Jan. *Makroekonomie*. 1. vyd. Praha: Alfa Publishing, 2006. 141 s. ISBN 80-868-5127-3.
- 22) KUREK, Włodzimierz a kol. *Turistyka*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2008, 513 s. ISBN 978-83-01-15294-9.
- 23) *Mapy.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://mapy.cz>.
- 24) MARIOT, Peter. *Geografia cestovného ruchu*. Bratislava: VEDA, 1983, 243 s.
- 25) O městu. *Třebenice: oficiální internetové stránky města* [online]. 2012 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.mesto-trebenice.cz/mesto/d-83455/p1=51>.
- 26) OTRUBOVÁ, Erika. *Socioekonomická geografia II*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1991, 138 s. ISBN 80-223-0407-7.
- 27) PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. *Ekonomika turismu: turismus České republiky*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 205 s. ISBN 978-80-247-3748-5.
- 28) PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

- 29) RYGLOVÁ, Kateřina, Michal BURIAN a Ida VAJČNEROVÁ. *Cestovní ruch - podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 213 s. ISBN 978-80-247-4039-3.
- 30) SAMUELSON, Paul Anthony. *Ekonomie*. 2. vyd. Praha: Svoboda, 1995. 775 s. ISBN 80-205- 0494-X.
- 31) SHERMAN, Erik B. *Geocaching: hike and seek with your GPS*. New York, NY: Distributed to the book trade in the U.S. by Springer-Verlag New York, 2004, 205 p. ISBN 978-1-5905-9122-4.
- 32) SLÁDEK, Gustav. *Cestovní ruch a regionální rozvoj: Zborník z vedeckej konferencie*. Banská Bystrica: Ekonomická fakulta UMB, 2000. s. 5 - 9. ISBN 80-8055-366-1.
- 33) Starý třebenický hřbitov. *Třebenice: oficiální internetové stránky města* [online]. 2007 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.mesto-trebenice.cz/stary-trebenicky-hrbitov/d-15508/p1=4725>.
- 34) STYNES, Daniel J. *Economic Impacts of Tourism* [online] 1997 [cit. 2016-01-27]. Dostupné z: <https://www.msu.edu/course/prr/840/econimpact/pdf/ecimpvol1.pdf>>.
- 35) Švestková dráha. *Švestková dráha* [online]. 2015 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://sd.severoceskedrahy.cz/o-svestkove-draze>.
- 36) Typy keší. *My-geocaching* [online]. 2016 [cit. 2016-01-04]. Dostupné z: <http://geocaching.mypage.cz/menu/zakladame-kes/typy-kesi>.
- 37) Třebenice – drobné památky v tabulce. *Drobné památky* [online]. 2015 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.drobnepamatky.cz/taxonomy/termtab/2676>.
- 38) Třebenice – památky a turistické zajímavosti. *Místopisný průvodce po České republice* [online]. c2009 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: http://www.mistopisy.cz/pamatky_trebenice_6740.html.
- 39) Ubytovací zařízení. *Třebenice: oficiální internetové stránky města* [online]. 2015 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.mesto-trebenice.cz/ubytovani/os-4959/p1=4726>.
- 40) Ústavní zákon č. 347/1997, o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění.

- 41) VANHOVE, Norbert. *The Economics of Tourism Destinations*. Burlington: Elsevier, 2005, 251 p. ISBN 0-7506-6637-4.
- 42) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění.
- 43) Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění.
- 44) Zbytky hradu Košťál. *Český ráj* [online]. 2015 [cit. 2015-12-23]. Dostupné z: <http://www.cesky-raj.info/dr-cs/1291-zbytky-hradu-kostal.html>.
- 45) ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.
- 46) ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Symetrická tabulka Input-Output Odvětví x Odvětví 2010* [online]. 2016 [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <https://apl.czso.cz/nufile/sut/SIOToxo2010r14.xls>.

10 Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Výpočet multiplikátoru dle SIOT tabulky (v tis. Kč)	70
Tabulka č. 2: Výpočet příjmů pro sportovní, zábavní a rekreační služby	71
Tabulka č. 3: Výpočet příjmů pro ubytovací služby	71
Tabulka č. 4: Výpočet příjmů pro stravovací služby	72
Tabulka č. 5: Výpočet příjmů pro dopravní služby	73
Tabulka č. 6: Výpočet ekonomického přínosu dle dat z dotazníkového šetření (v Kč)	73
Tabulka č. 7: Simulace počtu turistů a příjmů za celý kalendářní rok	74
Tabulka č. 8: Simulace ekonomického přínosu z geocachingu v obci Třebenice (v Kč)	75
Tabulka č. 9: Výpočet ekonomického přínosu u osob, které nepřijely primárně za geocachingem (v Kč)	76

11 Seznam grafů

Graf č. 1: Charakteristika respondentů z hlediska pohlaví	51
Graf č. 2: Charakteristika respondentů z hlediska věku	52
Graf č. 3: Charakteristika respondentů z hlediska kraje trvalého bydliště	52
Graf č. 4: Účast na geocachingu	54
Graf č. 5: Využití ubytovacích služeb v obci Třebenice – počet dní	55
Graf č. 6: Využití konkrétních druhů ubytování v obci Třebenice	56
Graf č. 7: Využití stravování (oběd) v některém ze stravovacích zařízení v obci Třebenice	57
Graf č. 8: Využití stravování (večeře) v některém ze stravovacích zařízení v obci Třebenice	58
Graf č. 9: Návštěva Muzea českého granátu v Třebenicích	59
Graf č. 10: Návštěva plaveckého bazénu v okolí obce Třebenice	60
Graf č. 11: Návštěva zříceniny hradu Hazmburk	61
Graf č. 12: Návštěva zámku Dlažkovice	62
Graf č. 13: Návštěva zámku Libochovice	63
Graf č. 14: Využití tzv. Švestkové dráhy	64
Graf č. 15: Návštěva obce Třebenice i bez geocachí	66

12 Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Třebenice v minulosti.....	20
Obrázek č. 2: Starý třebenický hřbitov.....	23
Obrázek č. 3: Zříceniny hradu Košťálov.....	24
Obrázek č. 4: Železniční doprava do obce Třebenice.....	27
Obrázek č. 5: Jednotlivá ubytovací zařízení v obci Třebenice.....	36
Obrázek č. 6: Ikony jednotlivých typů cachí.....	43
Obrázek č. 7: Schránka Micro cache.....	44
Obrázek č. 8: Small cache.....	44
Obrázek č. 9: Regular cache.....	45
Obrázek č. 10: Large cache.....	45
Obrázek č. 11: Poloha jednotlivých cachí v obci Třebenice.....	47
Obrázek č. 12: Místo uložení cache „Cesta z města“.....	48
Obrázek č. 13: Místo uložení cache „Cesta za vůní koblížku“.....	49
Obrázek č. 14: Místo uložení cache „Slepá keška“.....	50

13 Přílohy

Příloha č. 1: Dotazník pro respondenty

1. Kdo se zúčastnil geocachingu, který slouží pro diplomovou práci?

- a) 1 osoba - já sám (sama)
- b) partneři, manželé (2 osoby)
- c) kamarádi, rodinní příslušníci (více osob)
- d) 2 dospělé osoby s dětmi
- e) jiné

2. Využili jste služeb ubytování v obci Třebenice? Kolik dní jste byli ubytováni?

- a) 0 dní
- b) 1 den
- c) 2 dny
- d) 3 dny
- e) 4 dny
- f) 5 dní
- g) více dní

3. Které ubytování jste využili v obci Třebenice?

- a) žádné
- b) Penzion „U Havlů“
- c) Penzion AV Třebenice
- d) Ubytování v Čokolatéřii
- e) jiné (napíšte kde)

4. Obědváli jste v pohostinství v Třebenicích při návštěvě obce? Vyberte z možností.

- a) ne
- b) Penzion „U Havlů“
- c) Pohostinství „Radnici“
- d) U Víti sadaře
- e) jinde (napíšte kde)

5. Večeřeli jste v pohostinství v Třebenicích při návštěvě obce? Vyberte z možností.

- a) ne
- b) Penzion „U Havlů“
- c) Pohostinství „Radnici“
- d) U Víti sadaře
- e) jinde (napíšte kde)

6. Navštívili jste Muzeum českého granátu v Třebenicích?

- a) ano
- b) ne

7. Navštívili jste zříceninu hradu Košťálov?

- a) ano
- b) ne

8. Navštívili jste plavecký bazén?

- a) ano
- b) ne

9. Navštívili jste goticko-renesanční kostel Narození Panny Marie v Třebenicích?

- a) ano
- b) ne

10. Navštívili jste nedalekou zříceninu hradu Hazmburk?

- a) ano
- b) ne

11. Navštívili jste nedaleký zámek Dlažkovice?

- a) ano
- b) ne

12. Navštívili jste kostel Sv. Petra a Pavla na kraji obce Sutom?

a) ano

b) ne

13. Navštívili jste zámek v Libochovicích?

a) ano

b) ne

14. Využili jste dopravu motorovým vláčkem „Švestkové dráhy“?

a) ano

b) ne

15. Navštívili jste pevnost v Terezíně?

a) ano

b) ne

16. Využili jste služeb autobusové dopravy v Třebenicích? Které?

a) Antonín Soldát

b) Autodoprava Kalina

c) žádné z uvedených

d) jiné služby (napište které)

17. Navštívili jste nedalekou obec Lovosice?

a) ano

b) ne

18. Navštívili jste Hotel Lev v Lovosicích?

a) ano

b) ne

19. Využili jste služby Internetu v místní knihovně Třebenice?

- a) ano
- b) ne

20. Navštívili byste obec Třebenice i bez umístění geocachí?

- a) ano
- b) ne

21. Obec Třebenice jste navštívili za jakým účelem?

- a) památky
- b) sportovní vyžití
- c) geocaching
- d) jiný účel (napíšte jaký)

22. Jaké je Vaše pohlaví?

- a) žena
- b) muž

23. Jaký je Váš věk?

- a) 0-18
- b) 19-35
- c) 36 a více

24. Ve kterém kraji máte trvalé bydliště?

- a) hlavní město Praha
- b) Středočeský kraj
- c) Karlovarský kraj
- d) Ústecký kraj
- e) Liberecký kraj
- f) Královéhradecký kraj
- g) Pardubický kraj

- h) Olomoucký kraj
- i) Moravskoslezský kraj
- j) Zlínský kraj
- k) Jihomoravský kraj
- l) Vysočina
- m) Jihočeský kraj
- n) Plzeňský kraj

Příloha č. 2: Kalkulace pro tvorbu efektů geocachingu v obci Třebenice

Ceny za ubytování (vždy za noc a osobu v Kč):

- Penzion AV – 250,
- Hostinec u Havlů – 275,

Ceny za stravování – průměr z 5 jídel (v Kč):

- Hovězí polévka, smažený sýr, hranolky, tatarka, 2 x velké pivo: 174,
- Česnečka, smažený hermelín, smažené hranolky, tatarka, velká kofola – 155,
- Hovězí vývar, smažený karbanátek, bramborový salát, kola – 130,
- Svíčková na smetaně, knedlík, 2 x malé pivo: 122,
- Hovězí gulášek, houskový knedlík, velké pivo – 105,
- Průměr: 137,- Kč.

Cena za snídani v ubytovacím zařízení: 50,- Kč/osoba/každé ráno

Cena za dopravu místní autobusovou dopravou:

- Třebenice – Lovosice a zpět: 42 Kč,
- Třebenice – Dlažkovice a zpět: 30 Kč,
- Třebenice – Terezín a zpět: 100 Kč,

Vstupné do jednotlivých objektů:

- Muzeum českého granátu v Třebenicích: 30 Kč,
- Návštěva plaveckého bazénu v Lovosicích na 3 hodiny: 150 Kč,
- Vstup do pevnosti Terezín: 210 Kč,
- Vstup do zámku Libochovice: 80 Kč

Příloha č. 3: Vybrané položky SIOT tabulky odvětví x odvětví

CZ-NACE odvětví	Název						Výdaje na konečnou spotřebu			Tvorba hrubého fixního kap., vč. ceností	Změna stavu zásob	Vývoz (FOB)	Konečné užití celkem	Užité zdroje celkem	
		Výroba potravinářských výrobků	Pozemní a potrubní doprava	Ubytování	Stravování a pohostinství	Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	Celkem	domácností	vládních institucí						neziskových institucí
		10	49	55	56	93		P.3							P.51g+P.53
10	Výroba potravinářských výrobků	5 1928	291	2 120	13 754	194	68 287	140 875	617	274	1 277	-1 485	67 242	208 800	277 087
49	Pozemní a potrubní doprava	4 812	18 372	326	654	261	24 425	49 551	6 828	14	5 987	5	86 397	148 782	173 207
55	Ubytování	175	1 384	303	337	212	2 411	19 328	1 271	39	188	-2	26 251	47 073	49 484
56	Stravování a pohostinství	356	2 770	198	804	449	4 577	70 531	660	6	343	-1	21 036	92 575	97 152
93	Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	89	179	186	77	4 578	5 109	11 012	3 153	4 895	127	12	2 699	21 898	27 007
P.2	Mezispotřeba (základní ceny)	57 360	22 996	3 133	15 626	5 694	104 809	291 297	12 529	5 228	7 920	-1 471	203 625	519 128	623 937
D.21-D.31	Čisté daně na výrobky	-122	9 073	340	2 376	853	12 520	217 014	435	-197	35 693	-1 383	11 447	263 009	275 529
P.2	Mezispotřeba (kupní ceny)	57 238	32 069	3 473	18 002	6 547	117 329	508 311	12 964	5 031	43 613	-2 854	215 072	782 137	899 466
D.11	Mzdy a platy	23 253	46 756	7 485	17 485	4 268	99 247								
D.12	Soc. příspěvky zaměstnavatel	7 404	14 222	2 094	3 309	1 343	28 372								
D.29	Ostatní daně z výroby	165	2 782	162	205	73	3 387								
D.39	Ostatní dotace na výrobu (-)	-291	-2 150	-87	-351	-1 119	-3 998								
P.51c	Spotřeba fixního kapitálu	10 747	38 569	3 920	3 650	3 077	59 963								
B.2n	Čistý provozní přebytek	6 996	4 195	1 834	4 990	-180	17 835								
B.3n	Čistý smíšený důchod	5 437	14 391	4 230	23 177	2 548	49 783								
B.1g	Hrubá přidaná hodnota (základní ceny)	53 711	118 765	19 638	52 465	10 010	254 589								
P.1	Produkce (základní ceny)	236 261	289 658	45 104	111 137	31 411	713 571								
P.7	Dovoz	98 076	19 417	17 716	12 735	1 452	149 396								
	Zdroje celkem	334 337	309 075	62 820	123 872	32 863	862 967								

Zdroj: [46]

Příloha č. 4: Dotazník pro osoby, které do obce Třebenice nepřijeli primárně za geocachingem

1. Měli jste zajištěno ubytování v obci Třebenice před tím, než jste sem dojeli? Kolik dní jste byli ubytováni?

- a) 0 dní
- b) 1 den
- c) 2 dny
- d) 3 dny
- e) 4 dny
- f) 5 dní
- g) více dní

2. Které ubytování jste využili v obci Třebenice?

- a) žádné
- b) Penzion „U Havlů“
- c) Penzion AV Třebenice
- d) Ubytování v Čokolatérii
- e) jiné (napište kde)

3. Zůstali jste v obci Třebenice ubytování déle, než jste původně předpokládali?

- a) ano, jak dlouho:
- b) ne

4. Měli jste zajištěno stravování (oběd, večeře) v obci Třebenice před tím, než jste sem dojeli? Kde?

- a) ne
- b) Penzion „U Havlů“
- c) Pohostinství „Radnici“
- d) U Vítí sadaře
- e) jinde (napište kde)

**5. Zajistili jste si další stravování v obci Třebenice, než jste původně předpokládali?
Uveďte, kde a kolikrát jste zde obědvali nebo večereli.**

- a) ne
- b) Penzion „U Havlů“
- c) Pohostinství „Radnici“
- d) U Víti sadaře
- e) jinde (napíšte kde)

**6. Navštívili jste nějaké památky v Třebenicích, nebo v blízkém okolí, které jste měli
původně v plánu?**

- a) ano
- b) ne

7. Navštívili jste poté, bez předchozího plánu, další památky?

- a) ano, uveďte jaké:
- b) ne